debreceni
független Ujság
politikai napilap

KEDD, 1936 JANUÁR 21. XXXII. ÉVFOLYAM 16. SZÁM. 6 fillér

Vizsgálat indul az egyetemi csillagda ügyében

Meghalt az angol király

Adózatlangyanus lisztöbblet miatt eljárás indult Galamb Ferenc ellen

Lisztfelesleg Galamb Ferenc és Deutsch Imre raktárában, akik a pénzügyminiszternél feljelentették az egész debreceni malom- és sütőipart s a debreceni pénzügyigazgatóság malomellenőrző osztályát — Súlyos, kellemetlen és káros vizsgálatot zúdított a debreceni liszt- és sütőiparra a feljelentés — A vizsgálat tisztázta a pénzügyigazgatóság malomellenőrzését és megcáfolta, hogy dzsungel volna a debreceni sütőipar — Hogy védi az elnök szakosztályát?

Egy hét óta példátlanul szigorú vizsgálat folyik a debreceni lisztiseknél, sütőiparosoknál és malmosoknál. Lisztforgalmi és malomellenőrök szállják meg az üzemeket s úgyszólván éjjel-nappal vizsgálnak. Talán felesleges mondani, hogy ez az állandó vizsgálat, az ellenőrök állandó jelenléte nagy tehertétel minden üzemre nézve, még azokra is, amelyeknek eszük ágában sincs tiltott üzelmekkel foglalkozni. Hiszen

az ellenőrzéssel való foglalkozás megbénítja az üzleti életet, elveszi a vezetők idejét, akik így csak félkézzel dolgozhatnak.

Az óriási ellenőrzési munkát, amely igen nagy terhet jelentett a debreceni pénzügyigazgatóság számára is, a pénzügyminisztérium kiküldöttei: Szmertnik Imre miniszteri titkár és Tahy Béla gazdasági szakértő vezették s egy héten át

nemcsak a péküzletek üzemvitelét vizsgálták meg, hanem részben a régi ellenőrzési rendszert is.

Bizonyára sokan tünődtek azon az egy hétig tartó vizsgálat alatt, hogy ez az ellenőrzés, amely nemcsak a pékek, hanem a régi rendszer felülvizsgálata folytán részben a pénzügyigazgatóság malomosztálya ellen is folyt, a hatóságok milyen különös szeszélye hozta a debreceni pékiparra és a mallomellenőrzésre. Egy szakmai lap, a »Vidéki Magyar Sütőiparos« véletlenül kezünkbe került számának elolvasása után abban a helyzetben vagyunk, hogy felvilágosítást adhatunk erre a rejtélyes kérdésre. Nem a hatóságok szeszélyeiről van itt szó, a debreceni pékipar nem annak, még kevésbbé a hatóságok rosszindulatának köszönheti ezt a szigorú ellenőrzést, hanem

a debreceni sütőszakosztály vezetőségének, amely — élén Galamb Ferenccel — ezt az egész vizsgálatot elindította, sürgette és kérte a maga által vezetett debreceni sütőipar ellen.

A dolog történetéhez hozzátartozik, hogy évek óta hangos már a debreceni közélet azoktól

a vádaktól, amelyekkel pékiparostársait maga Galamb Ferenc elhalmozta.

Nem tudott Galamb Ferenc pékipartestületi elnök megszólalni már évek óta semmiféle kérdésben anélkül, hogy rá ne terelte volna a beszédet a fekete liszttel dolgozó pékiparosokra. Őszerinte ezek az adózatlan liszttel sütő pékiparosok olyan nagy számban lepték el Debrecent, hogy miattuk már alig boldogul a lelkiismeretlen versennyel tönkretett, vagy a tönk szélére juttatott pékiparosság. Ezek nem tudnak dolgozni, nem tudnak vagyonosodni, nem tudnak még életük fenntartásához elegendő üzleti nyereséget sem elérni. Galamb Ferenc néhány éve hangoztatott vádai szerint, mert vannak sokan, lelkiismeretlen pékek seregestől, akik a jóval olcsóbb, adózatlan lisztből készült kenyérrel agyonkonkurrálják őket. Anélkül, hogy vitatkozni akarnánk Galamb Ferenc úrral, vitatni akartuk volna, hogy

az ő vagyonosodása, üzemének növekedése hogy eshetett részben ezekre az évekre, amelyek tönkretették a pékipart,

— mindig különösnek tartottuk, hogy

éppen a pékipari szakosztály elnöke az, aki iparostársai széles rétegeit vádolja meg

s aki oly gyakran hangoztatta ezeket a vádakat, hogy ezzel már

a debreceni pékipar jóhírét is veszélyeztette.

Az a felterjesztés azonban, amellyel a pénzügyminisztériumot s végül a debreceni pénzügyigazgatóságot és saját iparostársait meglepte a szakosztályi elnök úr, már minden képzeletet meghalad. Nem tartalmaz egyebet ez a pénzügyminiszterhez intézett előterjesztés, mint

vádakat a debreceni malmosok, lisztkereskedők és pékek ellen

a lisztforgalmi adó kijátszása miatt s

vádat a debreceni pénzügyigazgatóság közegei ellen

amiért nem jól végzik a malmok, lisztesek és pékek ellenőrzését.

A páratlanul érdekes kortörténeti és emberi dokumentumot még érdekesebbé teszi az, hogy nyomán megindult egy vizsgálat, amely egy hétig ellenőrízte a debreceni iparosokat s az ő ellenőrzésük módszerét, ez a vizsgálat

teljes mértékben tisztázta a debreceni pénzügyigazgatóságot, annak tisztviselőit,

ellenben azok között, akik ellen kellemetlen adatokat szolgáltatott,

akiknél a könyvekben ki nem mutatott lisztfelesleget találtak, ott van a nagy vádirat két aláírója: Galamb Ferenc szakosztályi elnök úr és Deutsch Imre pékmester,

a sütőipari egyezmény végrehajtó bizottságának tagja.

Galamb Ferenc vádirata a debreceni malom- és sütőipar, lisztkereskedelem és a pénzügyigazgatóság ellenőrzése ellen

1935 december 11-éről kelt nagy panaszíratukban Galamb Ferenc, Marx János és Deutsch Imre alá-

írók azt adják elő, hogy a feketeliszt ma már létében veszélyezteti a debreceni sütőiparosságot. »A

— **Nehéz székelésben szenvedők,** akiknek gyakori fejfájás, mellnyomás, szívdobogás, gyomormüködési zavarok és különösen fájdalmas végbélbajok, — mint aranyér, repedés, előesés, polipus, sípoly, szükület — teszik az életet nehézzé, igyanak reggel és este negyed pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József víz műtétek előtti és utáni időszakokban is igen kedvelt nagyértékű hashajtó.

szabad őrlés előnyeit lelkiismeretlenül kihasználó

nagyszámú malmosok és lisztkereskedők, ninestelen, de legtöbb esetben vagyonukat különféle címeken elrejtő, lelkiismeretlen sütők az adózatlan liszt tömegét hozzák forgalomba.

A hazafias kötelességüket nem ismerő, minden közteher és szociális kötelesség alól magukat kihúzó sütőiparosok a fentebb említett módokon kapott előnyöket arra használják fel, hogy a leglelkiismeretlenebb versennyel teszik tönkre a tisztességes sütőiparosokat.

Kegyelmes Urunk! Szokatlan dolog, hogy

az adófizetők az adóbehajtás szigorításáért s ne ellene forduljanak Nagyméltóságodhoz, de kénytelenek vagyunk végszükségünkben ezen természetellenes módhoz fordulni

s kérni Nagyméltóságodat az egyenlő teherviselés elvének megteremtésére.«

A debreceni pénzügyigazgatóság malomellenőrző osztályának működése iránt kifejezik teljes bizalmatlanságukat Galamb Ferencék azzal is, hogy egyik kívánságuk: »A malmosok, lisztkereskedők és feldolgozók olyan irányú ellenőrzése, hogy a visszaélések teljesen megszünjenek«, ami igen súlyos kritika, hiszen az ellenőrzés eddig is erre irányult s ezt kétségbevonni példátlan, a rágalmazás határán járó sértés a pénzügyi hatóságokra.

A panaszirat ezután állandó ellenőröket kiván elhelyeztetni a malmokban,

a lisztraktárkönyvek pontos, lelkiismeretes és tintával való vezetését és büntető szankciókat azok ellen, akiket szabálytalanságokon fognak. Azt is kívánják, hogy

a vagyoni felelősség a büntetésért továbbvihető legyen az üzletkört más helyre, más néven át átvivő üzemutódra is,

majd azt is sürgeti, hogy elzárásra ítéljék azt, aki szabálytalanságot követ el. Nagyon érdekes az a kívánság, amely a péküzletek termetésének rendszeres ellenőrzését kívánja, »mert lehetetlen állapot az, hogy hónapokig vígan süthet valaki napi négy—öt mázsa kenyeret 50—60—100 kilogram adózott liszt felhasználásával s

s amidőn vizsgálat alatt áll, azonnal kétszeresére, sőt többszörösére emelkedik az aznapi termelése,

hacsak — ami az utóbbi időben divattá vált, — nem a másik sütővel sütteti meg azt a többletet, amelyet az adózás alól rendszeresen elvont. A rendszeres vizsgálat eredményeként mutatkozó többtermelés alapja lehessen visszamenőleg is adóeltitkolás megállapításának.«

Végül egészen megdöbbentő az, hogy

Galamb Ferenc és a panaszirat aláírói a maguk kényekedve szerint tesznek különbséget a pékiparosok között, felosztják őket becsületesekre és nem becsületesekre s az ő kényükkedvük szerint bírálják meg, hogy melyik péknél tévedés és hiba a malomellenőrök vizsgálata és melyiknél nagyon helyes és kívánatos dolog.

Igy hangzik a panasziratnak ez a része: »Szünjék meg az eddigi gyakorlat, amely túlnyomórészt abból állott, hogy a vizsgálatot végző malomellenőrök főtevékenységét a sütőiparosok könyveinek vizsgálata képezte s apró-cseprő könyvelési, összeadási vagy egyéb hibák megállapításával érzékeny büntetéseket szabtak ki rendszerint azokra a sütőiparosokra, akik távolállanak a feketelisztek használatától. Mert a feketelisztet használó sütőiparosok könyveit a feketelisztet adó malmosok és lisztkereskedők féltő gonddal tartják rendben s ennek oly módon való vezetésére is kioktatják, hogy ezeknél a fentebb említett apró-cseprő könyvelési szabálytalanságok úgyszólván sohasem fordulnak elő.«

A panasziratnak ez az utolsó mondata különös megvilágítást kapott a debreceni nagyarányú vizsgálat során.

Galamb Ferenc üzemét is felülvizsgálták a malomellenőrök és megállapították, hogy jelentékeny mennyiségű olyan liszt van raktárában, amely nem szerepel a könyvekben, illetőleg több liszt van a raktárban, mint amennyit a könyvek szerint a Gazdák Sütődéje átvett a malomtól.

Az adózatlan liszt használata megállapításának az egyik, legegyszerűbb módja ugyanis az, hogy megnézik a könyvekben, hogy mennyi liszt van a raktárban s aztán ezt összehasonlítják a tényleges készlettel. Ha a liszt több, mint amennyit a könyvek mutatnak, akkor fennforog az a gyanu, hogy a sütőiparos adózatlan, vagyis fekete lisztet használ, mert a rendes úton kapott lisztet azonnal be kell vezetnie a raktár minden változásával a raktárkönyvbe.

A 4—6 mázsás lisztfeleslegre vonatkozóan természetesen azonnal megindult a vizsgálat. A malomellenőrök kérdést intéztek Galamb Ferenchez, aki mentségül azt adta elő, hogy a 6 mázsás tétel előző napról megmaradt felesleg s azért nem vezette be addig a könyvekbe, hogy ez a mennyiség megmaradt, mert nagyon korai órában jött a vizsgálat.

A jegyzőkönyvbe felvett tényállás alapján már meg is indult a vizsgálat Galamb Ferenc ellen, aki most igen erélyesen védekezik a vád és vizsgálat szigorúsága ellen, míg, amint láttuk, csaknem hetediziglen való kiirtást óhajtott más pékek számára,

akik esetleg nem bűnösök, csak szerencsétlenek voltak abban, hogy néhányszor szabálytalanságot követtek el.

Ugyancsak találtak könyvekben nem szereplő lisztfeleslegeket Deutsch Imre péküzemében is, Ő ellene szintén megindul az eljárás.

Maga a nagyarányú ellenőrzés különben teljesen igazolta a debreceni pénzügyigazgatóság malomellenőrző osztályát. Megállapították, hogy az ellenőrzést szabályosan foganatosítják, szigorú pontossággal, — amely ellen már Galamb Ferencnek is aligha lehet kifogása. Azonban azt is megállapította a vizsgálat, hogy a debreceni malom- és pékipar, lisztkereskedelem nem az a dzsungel, aminek Galamb Ferenc és társai a minisztérium előtt feltüntették, — hogy visszaélések, hibák, tévedések nem fordulnak elő itt sem a szokottnál nagyobb számban.

Amíg azonban eljutottak idáig, kegyetlen vizsgálatot és nagy kárt kellett elszenvednie a debreceni pékiparnak...

Kedden egynegyed két órakor csendesen elhunyt V. György angol király

London, január 20. Az esti 5.44 órakor kiadott orvosi jelentés szerint a király állapota erőhanyatlásra mutat. Általában azt hiszik, hogy a holnapi nap, vagy méginkább a holnapi éjszaka hozhat a betegségben forduló pontot. Ha sikerülne az uralkodónak addig némileg erőre kapni, akkor kilátásai lehetnek a felépülésre. Az orvosok minden erejüket a szív kímélésére fordítják. A kastély környékén a legszigorubban mellőzik mindazt, ami a legcsekélyebb mértékben is zavarhatná a király nuglamát. A légügyi minisztérium külön rendelettel megtiltotta a repülőknek, hogy a kastély közelébe repüljenek. A szív kímélése végett csak egészen könnyű, folyékony táplálékot, főként langyos tejet adnak a királynak és állandóan oxigéntömlőket tartanak készenlétben légzési zavarok esetére. Fontos tényezőnek tekintik az időjárást a hörghurut szempontjából. Ma délelőtt Sandringhamban sütött a nap, úgyhogy kinyithatták a betegszoba ablakait. A hétvégi fagyos, száraz időjárás némileg hozzájárulhatott a betegség súlyosbodásához.

London, január 20. Londoni időszerint 9.15-kor (középeurópai idő 10.25) a következő hivatalos jelentést adták ki:

A király élete békésen közeledik a végéhez. Lord Dawson, Williams, Hawott.

London, január 20. Az utolsó orvosi vizsgálat után a canterburyi érsek feladta a királynak az utolsó áldást, majd értesítette a miniszterelnököt és a belügyminisztert és azállami méltóságokat, hogy a király állapota reménytelen. Erről kíméletesen értesítették a királynét és a család többi tagját is.

London, január 20. Mint hivatalosan jelentik, az államtanács tagjai a királyné, a walesi, yorki, gloucesteri hercegek és a kenti herceg.

London, január 20. Az angol rádió valamennyi állomása a 9.35-kor (angol idő) közölte az uralkodó közelgő halálát. A rádió bemondók közölték a hivatalos orvosi jelentést, majd elimádkozták a Miatyánkot és zsoltárokat énekeltek. A főváros uccáin mindenütt nagy csoportok gyülekeznek.

London, január 20. Egy óra 15 perckor a király meghalt.

London, január 20. V. György halálával nyomban legidősebb fiára, a welszi hercegre szállt a trón. Az új király haladéktalanul utasítást adott a főpostamesternek, hogy a belügyminisztert értesítse atyja haláláról.

Ugyancsak értesíti a lordmayort aki meghúzatja a székesegyház harangjait. A trónváltozásról nyomban proklamációt bocsátanak ki.

Az udvarnál hathónapi mély gyászt rendelnek el, majd további hathónapi félgyászt.

A koronázás csak a mély gyász letelte után történik meg.

Az összes angol hadihajókon félárboca eresztik a lobogókat, a helyőrségekben 70 ágyúlövést adnak le, a király életéveinek jelképéül.

Az új király III. György óta az első nőtlen királya Angliának.

Mary királynő hetvenezer fontot kap évente özvegysége idején.

Darányi miniszter ismertette a telepítési javaslatot

Budapest, január 20. Az egységespárt hétfői értekezletén Darányi Kálmán földmivelésügyi miniszter ismertette a telepítési törvényjavaslatot. A javaslat a birtokpolitikai célokra szükséges területeket elsősorban a még le nem adott vagyonváltságföldekből 15 millió pengőben leadásra kerülő földek, köztartozáshátralékföldek, a szabadkéből megvásárolható és elővásárolt földek felhasználásával kívánja biztosítani. Bizonyos esetekben azonban módot kell nyujtani arra is, hogy egyes ingatlanok átengedési kötelezettség alapján legyenek megszerezhetők. Ezek a kötelezhető ingatlanok a nemzeti közmüvelődési alapítvány mezőgazdasági ingatlanai, hitelintézetek árverésen szerzett mezőgazdasági ingatlanai, az egy község határában, vagy egyébként eg ytagban fekvő 3000 kat. holdon, illetve 30.000 korona kat. tiszta jövedelmen felüli mezőgazdasági területek, több nagybirtok bizonyos nányada a zesetben, ha a birtok gátolja a szomszédos községek terjeszkedési lehetőségét, vagy úi község létesítését. Átengedésre kötelezhetők végül a háború kezdete óta szerzett, ezer holdon felüli területtel rendelkező nagybirtokok egyharmadrész erejéig, a hitbizományi kötöttségből felszabaduló területek egyharmada és módot ad a törvényjavasiat arra is, hogy a túleladósodott védett nagybirtokok egyes részei legyenek birtokpolitikai célokra felhasználhatók.

Egyházi élet

Juhász Nagy Sándor keddi előadását ma még nem fogja megtartani, mivel az előadó még mindig nem épült fel teljesen betegségéből. Remélhető azonban, hogy a következő kedden a Kálvintéri gyülekezeti házban megkezdődhetik a szokásos esti előadássorozat.

—

KIE TEAEST A KOLLÉGIUMBAN. A KIE nagyszabású teaestet rendez a Kollégium dísztermében, január 26-án, vasárnap 6 órai kezdettel. A nivós KIE-alkalomra ezuton is szeretettel meghivjuk a KIE tagjait és barátait.

UJABB KIRAKATBETÖRÉS

Balázs Gábor hentes Nyugati ucca 6. szám alatti üzletének kirakatát álkulcs segítségével felnyitották és nagymennyiségü hentesárút elvittek. A betöröket keresik.

Részleges kiárusítás! *Uzletemnek (Debrecen, Ferenc József út 53. szám alatt levő* **posztó és női konfekció** *üzletemnek) posztókereskedését megszüntetem. Posztóáru készletemet az elsőfoku* **Iparhatóság** *2457/1936. B. számu* **engedélye alapján** *f. év április hó 20-ig* **kiárusitom.** *Női konfekció készletemet továbbra is a rendes üzleti forgalom keretében árusitom. — Debrecen, 1936. január hó 20-án,* **Silberstein Jenőné** *posztó és női konfekció kereskedése*

A debreceni csillagvizsgáló eltünt műszerei ügyében az egyetemi tanács megindítja a vizsgálatot

Országos feltünést kelett a „Független Ujság" cikke a csillagda műszereiről és az előlegképen adott 50.000 pengőről — Wodetzky professzor szerint nehézségekkel küzd a német cég, amelynek javitásra kiküldték a műszereket — Vásáry ny. polgármester állandóan sürgette a csillagvizsgáló üzembe helyezését — Benedek rektor nyilatkozata

Megnyilt a város joga a 82.000 pengő visszakövetelésére

Országszerte nagy feltűnést keltett a Független Ujság vasárnapi számának az a cikke, amely a debreceni csillagvizsgáló intézet körül történt eseményekkel foglalkozott. Mint megírtuk, Debrecen város hat esztendővel ezelőtt 82.000 pengőt szavazott meg a debreceni csillagda felépítésének céljaira. A csillagdát fel is építették s az építés 30.000 pengőbe került. A megmaradt 50.000 pengő a műszerek beszerzésére szolgált volna. Tekintettel azonban arra, hogy az ógyallai obszervatóriumból kapott műszerek a debreceni egyetem rendelkezésére állottak, úgy határozták, hogy ezeket a műszereket javítás végett elküldik egy német cégnek. A műszereket valóban el is küldték, sőt az ötvenezer pengőt előlegképpen kifizették a németországi vállalatnak.

A cég időközben leállította üzemét és a műszereknek csak jelentéktelen részét küldte vissza. Ilyenformán az a helyzet állott elő, hogy most nincs meg sem a pénz, sem a műszer,

az ötvenezer pengős előleg kifizetésére és miért nem lehetett várni addig, amig a műszerek megérkeznek. Megállapításra vár az is, hogy elegendő körültekintéssel végezték-e el a műszerek javításbaadásának ügyét.

Hat esztendő hosszú idő, azóta már sokszor visszaküldhette volna a műszereket a német gyár és hogy mégsem küldte vissza, ez azt jelenti, hogy most már nem szabad csupán reménykedni abban, hogy tényleg el is küldi azokat.

Most már cselekedetre van szükség, amelynek segítségével esetleg még el lehet kerülni, hogy ötvenezer pengős károsodás érje Debrecent.

A csillagda ügyével kapcsolatosan a Független Ujság illetékes tényezőkhöz fordult felvilágositásért.

Wodetzky József dr. professzor: Egy kicsit sokáig elhuzódik ez a dolog

Wodetzky József dr. professzor, aki abban az időben, amikor a város megszavazta a 82.000 pengős segélyt, az orvoskari fizikai intézet igazgatója volt, intézkedett annak idején a műszerek megjavítása ügyében. Kérdéssel fordultunk Wodetzky professzorhoz, aki jelenleg a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem tanára s a neves tudós a következőket mondotta munkatársunknak:

— Egy híres német céget bíztunk meg a műszerek leszállításával.

Ez a cég azonban nem tudta teljes egészében leszállítani eddig a műszereket, mert különböző nehézségekkel küzd.

Ez azonban nem jelenti, mintha elveszett volna az előlegképpen adott ötvenezer pengő, vagy a műszerek nem kerülnének vissza. Az igaz, hogy

egy kicsit sokáig elhúzódik ez a dolog,

a német cég ugyanis halasztást kért, de minden remény megvan arra, hogy a műszerek visszajutnak a debreceni csillagvizsgálóba.

Eddig szól Wodetzky professzor nyilatkozata. Ezzel azonban még nincs elintézve az ügy, hiszen az illetékesek csak a Független Ujság cikke alapján indították meg a vizsgálatot a csillagvizsgáló körül történt események tisztázására. Elsősorban meg kell állapitani,

kit terhel a felelősség azért, hogy hat esztendő óta húzódik ez az ügy

és hogy a debreceni csillagdának nincsen felszerelése s nincsen meg az a pénz, ami a felszerelés beszerzésére szolgált fedezetül. Tisztázni kell, hogy miért volt szükség

Benedek László dr. rektor: Az egyetemi tanácsülés foglalkozni fog az üggyel

Benedek László egyetemi rektor a következőket mondotta a Független Ujság tudósitójának:

— Arrólterményszetesen már volt tudomásom, hogy az egyetemi csillagvizsgáló nem működik. Ennek az okait azonban nem ismertem, mert nem tudtam azokat a részleteket, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy megakadályozzák a csillagda működését.

Most majd vizsgálat tárgyává fogjuk tenni az ügyet és az egyetem jogainak megvédésével az egyetemi tanácsülés fog foglalkozni. Amennyiben tényleg úgy van, hogy az egyetemet károsodás érte és magánjogi sérelem történt, az egyetem tanácsa lépéseket fog tenni jogainak érvényesítésére.

Vásáry István dr. ny. polgármester: A városnak megnyilt a 82,000 pengő visszakövetelésához való joga

Megkérdeztük Vásáry István dr. ny. polgármestert, aki a következőkben nyilatkozott:

— Annakidején az egyik megszállott területen lévő csillagvizsgáló műszereit kapta meg a debreceni egyetem. A műszereket a fizikai intézetben helyezték el, ott porosodtak, de Wodetzky professzor már akkor említette, hogy tudományos szempontból rendkivül előnyös volna a csillagvizsgáló felépitése. Később az egyetem kérte, hogy Budapest székesfőváros példájára, Debrecen is járuljon hozzá a csillagvizsgáló felépitéséhez anyagi áldozattal. A város teljesítette a kérést és — mint ismeretes — 82.000 pengőt szavazott meg erre a célra.

A pénzt kiutaltuk a Tisza István tudományegyetem fizikai intézetének folyószámlájára a Városi Takarék és Hitelintézetbe.

— A város azzal a kikötéssel szavazta meg a 82.000 pengőt, hogy a csillagvizsgálót egy esztendőn belül felépitik. Ez még 1929-ben történt és 1930-ban valóban felépült a csillagda. Akkor érdeklődtem Wodetzky professzornál, hogy mikor mehet a város evzetősége megnézni a csillagos eget.

A professzor azt a választ adta hogy a műszereket kiküldte javitani Németországba, ahonnan még mindig nem érkeztek vissza.

Azóta eltelt néhány esztendő, amikor köztudomású lett, hogy Wodetzky József dr. professzor a budapesti egyetemhez távozik. Akkor ismét megkérdeztem, hogy mi is lesz a csillagdával és megkértem, hogy most már végérvényesen intézzel el a dolgot. A csillagda mégsem kezdte meg működését, mire

én 1934 február 3-án levelet intéztem dr. Vargha Zsigmond egyetemi rektorhoz ezzel az üggyel kapcsolatosan.

A levélben, — amelynek itt a másolata, — ezeket irtam: »A törvényhatóság egy kétségtelenül igen jelentős áldozatot hozott annakidején azért, hogy ezzel a tudományos vizsgálódást és az oktatást lehetővé tegye,

nem pedig azért, hogy egy csillagvizsgáló épület minden berendezés nélkül felépittessék és minden haszon nélkül az idő viszontagságainak kitéve álljon.

Tisztelettel kérem Méltóságodat, hogy méltóztassék értesiteni a csillagvizsgáló ügyének állásáról, hogy ezen értesités alapján a törvényhatóságban megfelelő előterjesztést tegyek«.

— Hogy jött-e erre a levélre válasz, arra már nem emlékezem, mert kevés idő mulva megkezdődött a »nagy vizsgálat« Debrecenben, ami elterelte a figyelmemet erről az ügyről. Kétségtelen azonban, hogy

szigoruan nézve a városnak megnyilt a 82.000 pengő visszakövetelésához való joga,

amit azonban szerintem, ha a város garanciát kap arra, hogy a csillagvizsgálót rövid időn belül üzembehelyezik, a városnak nem kellene az egyetemmel, illetve a kormánnyal szemben érvényesiteni. De a történtek után a garancia nem lehet puszta kijelentés.

Harom heire ueltek egy csaló burgonya-kereskedot

Czirinkó Lajos és Óri Gábor debreceni lakosok tavaly novemberben a burgonyavásárban Tóth Jánosné biri-i lakostól megvettek három zsák burgonyát. Az árát azonban nem fizették ki, hanem hamis címet mondva be az asszony urának, krumplistól, és pénzestől együtt eltüntek. A károsult asszony csalásért feljelentette őket a bíróságon és a krumplikereskedők hétfőn kerültek dr. Janka Dezső járásbiró elé. A vádlottak azzal védekeztek, hogy ők keresték a pénzzel Tóthot, de nem találták. Több tanu kihallgatása után a biróság Czirinkót csalásért három heti fogházra itélte. Órit bizonyitékok hiányában felmentette. Az itélet jogerős

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETÉT.

Kabos Vígszínház
Ma szerda 5, 7 és 9 órakor
Címzett ismeretlen
Magyar film a főszerepben

Debrecenben és környékén keresik a sikkasztó diósgyőri bankigazgatót

Ismeretes, hogy a MOKTÁR diósgyőri fiókjának igazgatója, Záhony János hetekkel ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Az eltűnés mögött családi tragédiát sejtettek, később azonban kiderült, hogy

hogy Záhony János nagy összegeket sikkasztott és ezért találta célszerűnek a menekülést.

Azóta Záhony Jánost úgy Magyarországon, mint külföldön keresi a rendőrség, de mindeddig nem sikerült nyomára akadni. Hétfőn azonban fordulat állott be Záhony ügyében. A budapesti rendőrség bizalmasan arról értesült, hogy Záhony János Nádudvarra szökött és itt egy hölgyismerőse rejtegeti a szőlőkben. Más verzió szerint viszont Záhony János Debrecenben bujkál és álnéven huzódik meg egy albérleti szobában. Ilyen irányban érkezett megkeresés hétfőn a debreceni rendőrséghez, amely a detektívek egész sorát mozgósította, hogy amennyiben Záhony valóban itt bujkálna, el fogják. Nem lehetetlen, hogy ez a nyom helyesnek bizonyul és Záhony hurokra kerül.

Felakasztotta magát egy öregember, marólúgot ivott egy fiatal lány

Hétfőn két öngyilkossági kísérlet történt Debrecenben. Az egyik öngyilkos elérte célját, meghalt, a másik élet és halál között lebeg a klinikán.

Hétfőn reggel a Sinay Miklós ucca 21. számú ház előtt egy fán kötélen függő férfit pillantottak meg a járókelők. A borzalmas leletről értesítették a rendőrséget, ahonnan Szabó Gyula dr. rendőrkapitány és az ügyeletes tisztiorvos mentek ki a helyszínre. Az akasztott embert akkorára már levágták a kötélről, de az élesztési kísérletek hiábavalóknak bizonyultak, mert a test teljesen kihült, nem volt benne élet.

Az öngyilkos zsebeiben talált írásokból megállapították, hogy Glósz József 72 éves munkanélküli napszámossal azonos. A szerencsétlen öregembernek nem voltak hozzátartozói és elhagyatottan tengette életét, amit most önként dobott el magától. Mindössze néhány filler volt a zsebében és ebből, valamint ruházatából nem volt nehéz megállapítani, hogy nyomora miatt vált meg az élettől.

A másik öngyilkos Boruzs Lidia 20 éves cselédlány, aki a Létay uccán nagy yadag marólugot ivott. A házbeliek az öngyilkos jajgatására lettek figyelmesek és gyorsan telefonáltak a mentőkért, akik gyomormosás után kiszállították a belgyógyászati klinikára. A fiatal lány öngyilkosságának okát nem tudják, mert állapota oly súlyos, hogy kihallgatni sem lehetett.

Ferencváros-Bocskay mérkőzésre
kedvezményes utazás Budapestre

A Provincia Utazási Iroda helybeli képviselete, folyó hó 26-án, vasárnap reggel Debrecenbe, négy órakor induló gyorsvonattal, társasutazást rendez. Ugyanaz nap délután kerül lejátszásra

Budapesten a Ferencváros—Bocskai mérkőzés.

A Provincia Utazási Iroda mindent elkövet, hogy a társasutazásban résztvevők

Budapesten kedvezményes meccs és szinházjegyet kapjanak.

Épen ezért a Ferencváros—Bocskai mérkőzésre szóló jegyigényléseket már előre be lehet jelenteni és maga

az utazási iroda gondoskodik kedvezményes meccsjegyek beszerzéséről.

Ugyanez alkalommal igényelhetők kedvezményes szinházjegyek is. Visszafele utazás vasárnap az éjféli órákban induló vonattal, amely hétfőn a reggeli órákban érkezik Debrecenbe. Megfelelő számú jelentkezés esetén egy másik visszaindulás is lehetséges éspedig Budapestről hétfőn délután 5 óra 15 perckor induló és Debrecenbe 9 óra 30 perckor érkező sebesvonattal. Ajánlatos az utazni szándékozóknak a Provincia Utazási Iroda helybeli képviseleténél, a Belvárosi Takarékpénztár Rt-nál, Ferenc József út 53. szám alatt mielőbb és minél nagyobb számmal jelentkezni, mert a jelentkezők számától függ az elérhető utazási kedvezmény nagysága is.

A négus sikertelenül lövöldözött egy olasz repülőgépre
230 kilométernyire nyomultak előre az olaszok Dolotól — Felbomlott Deszta utóvédje, a négus visszarendelte a megvert herceget

Róma, január 20. (Stefani.) A sajtó és propaganda minisztérium ma délben a következő 101. számú jelentést tette közzé a keletafrikai helyzetről:

Badoglio tábornagy táviratozza: Csapataink állandóan üldözik Deszta herceg seregét, amely Ganale Doris mellett vereséget szenvedett. A Graziani tábornok parancsnoksága alatt álló hadoszlopok benyomultak Galla Boranav területére és január 18-án elfoglalták a Dolotól 230 km-nyire fekvő Filtu helyiséget és szétszórták az ellenséges csapatokat, amelyek ellenállási próbálták kifejteni. Az ellenség üldözése tovább folyik. A karavánutakon csapataink nyomorúságos állapotban lévő menekülő csoportokkal találkoztak össze és e csoportok megadták magukat és vizért, valamint élelmiszerekért könyörögtek, ami mutatja az ellenség hátvédjének felbomlott voltát. Hadoszlopaink a Dana Parma és Veddi Gesztoto folyók mentén is sebesen haladnak előre és megtisztítják a vidéket az ellenséges csapatoktól. Az eritreai hadszintéren repülőink és tüzérségünk élénk tevékenységet fejtettek ki és Makalle és Takaze folyó közti frontszakaszon megélénkült a felderítő szolgálat.

Róma, január 20. A Giornale d'Italia aszmarai jelentése szerint a négus táviratilag Addisz-Abebába rendelte Deszta herceget, a megvert sereg parancsnokát. Ezzel egyidejüleg Deszta seregei felett Vahib pasa vette át parancsnokságot.

London január 20. Mint a Reuter iroda katonai tudósítója Dessziéből jelenti, 3 Caproni rendszerű óriás bombavető repülőgép hevesen bombázta Korehet az északi hadszintéren. Az olaszok ezuttal egészen új rendszerű bombákat dobtak le amelyek óriási dördüléssel robbantak és sokkal erősebb romboló hatást okonak.

Amidőr egy olasz felderítő repülőgép délután Dessziében a császár főhadiszállása felett repült el, a császár kiszaladt palotája elé és az udvaron levő gépfegyverrel tüzelt az olasz repülőgépre, amely 5000 méter magasságban jó ideig nyugodtan köröket irt le a palota felett és azután elrepült anélkül, hogy a császári lövések a legesekélyebb kárt okozták volna benne.

MEGHALT ID. HODY BÉLA

Mély és általános részvétet keltett Debrecenben idősebb Hódy Béla nyugalmazott egyházi lelvéltárnak halála. A mindenki által szeretve tisztelt aggastyán a hétfőre virradó éjszaka, nyolcvan éves korában, hosszas betegség után elhunyt.

Idősebb Hódy Béla Kassán született 1856-ban, gyermekéveit Kassán töltötte, majd szüleivel együtt Debrecenbe jött és a debreceni Kollégiumban végezte iskoláit. Iskolai elvégzése után a régi törvényszék tisztviselője lett, majd 1873-ban a református egyház levéltárnoka lett és volt is egészen 1926-ig, amikor a legnagyobb elismerés mellett nyugalomba vonult. A kilencszázas években tagja volt Debrecen város törvényhatóságának és kommün idején ellenforradalmi tevékenysége miatt hosszabb ideig szenvedett Budapesten a terroristák fogságában. A református egyház presbitériumának egyik legrégibb tagja volt. Ötvennyolc évig volt presbitere egyházának. Fiatalabb éveiben a Debrecen—Nagyváradi Értesítő című lap munkatársa volt és számos cikke, novellája és verse jelent meg.

Idősebb Hódy Béla a családjáért, a hazájáért és a békés munkának élte áldásos életének minden napját. Halála mély gyászba borította két fiát, dr. Hódy Béla és dr. Hódy Zoltán ügyvédeket és két, még életben lévő testvérét, özvegy Hegedűs Antalnét és Hódy Árpád bankfőtisztviselőt. Temetése január hó 22-én, szerdán délután három órakor lesz a Köztemető I. osztályú szertartásterméből tartandó gyászima után.

A család külön gyászjelentést nem ad ki és koszorúk mellőzését kérik.

VEREKEDÉS A CSAPÓ UCCÁN

Vasárnap este nyolc óra tájban a Csapó ucca 18. számú házban Csontó Lajos pékségéd összeszólalkozott Sebő Gyula napszámossal. A veszekedésből verekedés lett, melynek során Sebő kivette a kapukulcsát és ezzel úgy arcon vágta Csontót, hogy elöntötte a vér. A sérültet a mentők részesítették segélyben, míg Sebő ellen a rendőrség eljárásindított.

Nagy leltári maradék árusitást megkezdtem!

Selymek, szövetek, kötött áruk mélyen leszállitott árakon

Kontsek Kornél divatáruházában.

Ujrafelvétel után felmentés egy lopási ügyben

Pénzes Ferencnét tavaly lopás vétsége miatt a törvényszék, majd a tábla is jogerősen elitélte 7 napi fogházra és két évi hivatalvesztésre, mert a vád szerint házigazdájának feleségétől, Balázs Gábornétól ellopott egy serpenyőt, egy függönyt és egy nadrágot.

Pénzes Ferencné ujrafelvételt kért az ügyében, a kérelemnek a bíróság helyt is adott, igy került most az ügye a törvényszék Fövényessy-tanácsa elé. A törvényszék a tanuk kihallgatása után nem látta bizonyitottnak a vádbeli cselekmény elkövetését és ennek következtében megnyugtató bizonyiték hiánya miatt felmentette az ellene emelt vád alól. Az ügyész fellebbezett.

A vasárnapi munkaszünet ellen döntöttek a debreceni borbélyok

Az iparügyi miniszter rendelete értelmében a borbély és fodrászmestereknek szavazás utján kellett eldönteni, hogy legyen-e teljes vasárnapi munkaszünet, vagy nem.

Vasárnap délután az ipartestület dísztermében történt meg a szavazás, dr. Koller József aljegyző, iparhatósági biztos és dr. Ignáth Sándor fogalmazó felügyelete mellett. A szavazás eredménye azt lett, hogy életben marad az eddigi rend: azaz a fodrászok vasárnap délig nyitva tartanak. Leadtak összesen 154 szavazatot, amelyből a nyitvatartás mellett szólt 98, a teljes vasárnapi munkaszünet mellett pedig 56.

Véletlenül meglőtték a hajtót a vadászaton

Szmrekovszky István polgári iskolai tanár gondatlanságból okozott súlyos testisértéssel vádolva állott hétfőn délelőtt a törvényszék Fövényessy-tanácsa előtt. A vád szerint tavaly október 14-én Hajdudorogon vadászat közben a puska leesett a válláról, esés közben elsült és az előtte haladó Markuly György nevű hajtót megsebesitette.

Szmrekovszky a törvényszék előtt elmondotta, hogy a puska szija vadászat közben elszakadt, ő egy darab spárgával erősítette meg, ami valószinüen elszakadt, vagy kioldódott, őt tehát nem terheli felelősség. A hajtófiut különben ő vitette azonnal a klinikára, ő fizette az orvosi költségeket, sőt még fájdalomdijat is fizetett neki.

A törvényszék dr. Horváth Artur orvosszakértő meghallgatása után Szmrekovszky Istvánt bünösnek mondta ki és gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége miatt 40 pengő pénzbüntetésre itélte, az itélet végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette. Az itélet jogerős.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETÉT.

A Körösbe zuhant és lovaival együtt életét vesztette egy kocsis

Tragikus szerencsétlenség történt vasárnap komádi közelében. Sándor Imre 36 esztendős urasági kocsis gazdájának kétlovas kocsiján hajtott hazafelé.

Az esti órákban ért a Sebes-Körös töltésére, de a sötétségben nem látta az irányt és a kocsival együtt beleszuhant a folyóba. A kocsi pozdorjává tört, a szerencsétlen ember pedig koponyaalapi törést szenvedett és azonnal meghalt. A lovak belefulladtak a folyóba.

A megdöbbentő haláleset ügyében megindult a vizsgálat.

Kilenc kilométerről gyalog hozta beteg gyermekét a városba egy szegény erdőmunkás,

a beteg kisfiu az uccán meghalt az apja karjai között

A tehetetlen szegénységnek lett áldozata ismét egy szerencsétlen kisgyermek, akihez nem tudott eljutni a meszszi perifériára az orvosi segitség. A kis nyolc éves Morvai József kilencedmagával volt egyermeke egy szegény, nincstelen erdőmunkásnak, Morvai Gézának. A kisfiú a múlt héten betegeskedni kezdett. A szülők azt hitték, hogy a gyermek csak megfázott és majd kiheveri a bajt. De nem is telt arra, hogy fuvart szerezzenek és orvost vigyenek ki a fiucskához. Vasárnap este azonban a gyermek szemmel láthatóan nagyon rosszul volt és igy Morvai Géza hétfőn kora reggel ölébe vette a kisfiát, hogy gyalogszerrel beszállitsa a mentőkhöz. Nehezen cipelte a szegény ember a paci erdőből, kilenc kilométer távolságról a nyolc éves fiucskát. Fáradtan ért már a Burgundia uccába, amikor egyszerre csak azt érezte, hogy a karjai közt megrázkódik a gyermek és lekonyul a feje. Mégegyszer összeszedte magát és szinte rohanva sietett a mentőkhöz. Ezek azonban csak azt tudták megállapitani, hogy a kisfiú már kiszenvedett. A holttestet kiszállitották a klinikára, hogy felboncolják és megállapitsák, mi volt a halál oka. A szegény apa, Morvai Géza pedig megtörten, szomorúan indult haza, a Pacra, ahol az asszony várja és még kilenc gyerek.

Megkegyelmezett a kormányzó a halálraitélt tiszapolgári gyilkosnak

Kötéllállali halál helyett életfogytiglani fegyház — Drámai jelenetek között hirdették ki a legfelsőbb döntést

Nyiregyháza, január 19. Még élénk emlékezeben él az a rablógyilkosság, amelyet a gimnáziumot végzett orosz hadifogoly **Filipovszky** Fülöp Sándor tiszapolgári cipészmester követett el, aki egy nyári éjszakán a község határában egy sürü kukoricásban

meggyilkolta az egyik vak koldus 21 éves vezetőjét és a nála levő 31 pengőt elrabolta

Fülöpöt a nyiregyházi törvényszék Kosinszky tanácsa kötéláltali halálra itélte. Az itéletet a debreceni tábla életfogytiglani fegyházra változtatta át de a főügyész fellebbezése folytán a karácsonyi ünnepek előtt végső fokon a Kúria jogerősen halálra itélte.

Fülöp Sándor a legfelsőbb bíróság itélete után védője útján kegyelmi kérvényt adott be a kormányzóhoz. Most jött le a döntés, amely szerint

a kormányzó Filipovszky Fülöp Sándornak megkegyelmezett és halálbüntetését életfogytiglani fegyházra változtatta át.

A kegyelmi döntést Kosinszky Károly dr. törvényszéki tanácselnök éppen tárgyalás közben a déli órákban vette kézhez, s nyomban intézkedett, hogy állitsák elő a fogházból Filipovszkt.

Néhány perc mulva három szuronyos fogházőr között lépett a tárgyalóterembe a halálraitélt orosz. Arca halálsápadt volt és idegesen simogatta a szakállát, amelyet a fogházban növesztett meg.

Az itélet kihirdetése után drámai pillanatok következnek.

— Nem értem, amit a méltóságos elnök úr mondott — mondja remegő izgalommal Filipovszky.

Kosiszky elnök ismételten megmondja neki, hogy a Kormányzó a legfelsőbb elhatározásával megmásította a halálos itéletet és az itéletet életfogytiglani fegyházra változtatta át.

A tagbaszakadt hatalmas férfi pillanatig elgondolkozik, majd

magába roskadva zokogni kezd és elcsukló hangon csak annyit mond

— Köszönöm!

Ezzel az itéletkihirdetés már véget is érte. Filipovszkyt újra levezetik a fegyházba, ahol örökre bezáródik mögötte a kapu.

Agyonütötték a juhászok a vásárban a juhkereskedőt

Tavaly szemptemberben a nyirbátori vásárban három juhász, Herczku József, Juhász István és Bányász István kampós botokkal agyonütötték Réti Ferenc 40 éves juhkereskedőt. Az ügyüket most tárgyalta a törvényszék.

A tárgyaláson mindhárom vádlott beismerte bünösségét, de azzal védekeztek, hogy Réti provokálta ki a verekedést. A tanuk meghallgatása után a törvényszék halált okozó súlyos testisértés büntettében bünösnek mondotta ki mindhármójukat és Herczku Józsefet 3 esztendei fegyházra, Juhász Istvánt másfélévi börtönre, Bányász Istvánt pedig hat hónapi börtönbüntetésre itélte. Az itélet jogerős.

Az államvasutak igazgatósága a protekció ellen

A m. kir. államvasutak igazgatósága **a miniszertanács hozzájárulásával** szigorú rendeletet adott ki, amely sulyos pénzbirsággal, ismétlődés esetén pedig fegyelmi eljárással sujtja azokat a tényleges szolgálatban álló vasúti alkalmazottakat, akik akár előléptetésük kérdésével kapcsolatban, akár bármely más szolgálati ügyben közbenjáró közreműködését veszi igénybe. Minthogy pedig az illető alkalmazottak tapasztalat szerint rendszerint azzal védekeznek, hogy a közbenjárásról tudomásuk nem volt, a rendelet értelmében ez a hivatkozás nem mentesitheti őket a büntetés alól.

A máv. igazgatóságának ez a rendelete a vasúti szolgálati pragmatikáról szóló 1914. évi XVII. te. 13. és 15. §-ai illetőleg a Vasúti Szolgálati és Illetménytáblázat 20. és 22. §-ain alapul, amelyek kifejezetten eltiltják a vasúti alkalmazottakat a küső közbenjárók igénybevételétől, egyúttal pedig intézményesen szabályozzák a vasúti alkalmazottaknak szolgálati úton irásbefileg érvényesithető törvényes kérvényezési és panaszjogát. Az államvasutak vezetősége ezenfelül módot nyujt arra, hogy az alkalmazottak kéréseiket és jogos panaszaikat a vonalakat bejaró igazgatók, üzletigazgtók, sőt maga a máv. igazgatóság elnöke előtt is közvetlenül is előadhassák.

Az államvasutak igazgatóságának ez a rendelete a vasúti szolgálatban elengedhetetlenül szükséges szigorú rendet és fegyelmet ilyen téren is biztositani kivánja.

Nyugdíjba vonul január 31-én dr. Olchváry Zoltán ítélőtáblai elnök

Saját kérésére sajnálattal nyugdíjazta az igazságügyminiszter a debreceni tábla elnökét, aki 15 nehéz esztendőn át kormányozta Keletmagyarország igazságszolgáltatását

Igazságügyi körökben hetek óta tudott dolog már, hogy dr. **Olchváry** Zoltán ítélőtáblai elnök, a magyar bírói kar egyik legtiszteletreméltóbb vezetőinek egyike nyugalomba akar vonulni s erre már engedélyt is kért az igazságügyi minisztertől. Dr **Olchváry** Zoltán 1921 óta áll a debreceni ítélőtábla élén, tehát abban az időben vette át a hivatalát a kuriai bírói tisztről térve át nehéz állomására, mikor az igazságszolgáltatás szervezeti zavarait kellett leküzdenie a trianoni szerződés által részben összecsonkított tiz keleti vármegye felett. Páratlan szervező erő ről, nagyszerű elesiátásról tett tanuságot ezekben az időkben. A forradalmak zavaros viszonyai után nemesak, hogy kiépítette és újjászervezte a debreceni itélőtábla igazságügyi területén az új igazságszolgáltatás szervezetet, hanem kiváló vezetése alatt a zavaros viszonyok után a régi tiszteletet, megbecsülést, sőt, ami ennél is több, a bizalmat szerezte meg a bírói intézményeknek és a bíráknak magukban is. Puritán egyénisége lelki igazi értékeit csak alárendeltjei előtt nyitotta meg, a közvélemény csak működése után következtethetett azokra a rendkivüli értékekre, amelyeket működése teremtett és növelt. De így is elnyerte polgártársai őszinte bizalmát és szeretetét, megérdemelt jutalmul azok mellé a kitüntetések mellé, amelyekkel a kormány és a Kormányzó halmozta el. Pedig ezekben sem volt hiány. A Kormányzó 1929-ben a legnagyobb bírói rangemeléssel, a bírói rendszerű VI. fizetési csoport jellegének adományozásával fejezte ki vele szemben legteljesebb elismerését, amely a kir. kuriai elnök rangjának felel meg és amelyet a kegyelmes cimzés jár. Később a Kormányzó külön kéziratlal, amely a Budapesti Közlönyben is megjelent, a háborús emlékérmet adományozta részére, amelyet tudvalevően az alapitáskor a legkiemelőbb polgári érdemek jutalmazásaként a miniszterek kaptak meg és még páran a magyar közélet legjelesebbjei közül.

Annál nagyobb sajnálkozással találkozott, hogy dr Olchváry Zoltán nyugdíjazását kérte s ahhoz oly eröteljesen ragaszkodott, hogy kérésének kénytelen volt engedni az igazságügyminiszter is, aki a következő elismeréssel és őszinte sajnálkozással tele intézte hozzá:

„Nagyméltóságod az 1935. évi december hó 2-án hozzám intézett beadványában nyugalomba helyezését méltóztatott kérni.

Nagyméltóságodnak őszinte, mély sajnálkozással vett erre a kérésére a nyugalomba helyezését az 1892. évi XXX. törvénycikk és az 1912. évi LXV. törvénycikk alapján elrendeltem.

Amikor erről Nagyméltóságodat erről tisztelettel értesítem, a debreceni kir itélőtábla elnöki állásától a folyó évi január hó 31. napjával felmentem.

Nagyméltóságod egy emberöltőn át teljesített szolgálata alatt mindenkor kitünő tanujelét adta kivételesen kiváló képességének; hosszú bírói pályája alatt úgy az itélkezés, mint az igazságügyi igazgatás terén fáradhatatlan ügybuzgósággal, széleskörű és kimagasló jogi tudással kifejtett működésével mindenkor példaképe volt a a jó bírónak.

Kiválóan értékes, hosszú szolgálata után csak sajnálattal tettem eleget annak a kötelességemnek, hogy Nagyméltóságodat magas állásától felmentsem és ez alkalmat is megragadom arra, hogy Nagyméltóságodnak az igazságszolgáltatás terén kifejtett hosszú, igen értékes működéséért hálás köszönetemet nyilvánítsam."

Amint a nagyközönség körében nagy sajnálatot keltett dr. **Olchváry** Zoltán itélőtáblai elnök távozása, ter mészetes, hogy még nagyobb sajnálattal nézi azt a magyar bírói kar és közelebbről a bírói testület, amely az ő kiváló vezetése alatt oly sokáig működött. Pályatársai szeretetüknek és sajnálkozásuknak sok jelével keresték fel jellemző azonban puritán egyéniségére, hogy minden ünneplést s mint ő mondta — „érzékeny jelenetet" eltilt-tott.

— Hiszen nem távozom el — mondotta — itt maradok továbbra is közöttetek.

Még arra sem volt hajlandó, hogy az itelőtábla teljes ülésén megjelenjen igy óhajtva kikerülni az ünnepléseket.

Bizonyos, hogy akár ünneplással, akár ünneplés nélkül megy nyugalomba, birtokolja bizalmát, szeretetét és megbecsülését úgy pályatársainak, mint a keleti vármegyék polgárainak. Pályafutása mutatja, hogy mint erősödött, nőtt ez a bizalom életének munkássága során.

Régi, református földbirtokos családból származik Olchváry Zoltán 1865. évi december hó 5. napján szuletett Dengelegen, Szatmár vármegyében. Középiskoláit Nagyváradon, Székesfehérvárott és Sopronban végezte el, majd jogi tanulmányait a református egyház két régi főiskolájában, Sárospatakon és Debrecenben folytatta. Jogi tanulmányainak befejezése után 1887-ben lépett birósági szolgálatba, mint debreceni kir. törvényszéki joggyakornok s alig fél éven belül már al jegyzővé neveztetett ki. Békés és Nyir. egyháza voltak szolgálatának közbeeső állomásai. A kir. itélőtáblák decentralizása alkalmával 1891-ben az akkor megszervezett debreceni kir. itélőtáblához tanácsjegyzőül rendeltetett be. 1892-ben történt albirói kinevezése után is a kir. itélőtábla kötelékében tartatott vissza, s részt vett a szervezés nehéz munkájában. 1897-ben már a hajdúnánási kir járásbíróság vezetője, az 1901. év végén pedig elnöki titkár minőségben a debreceni kir. itélőtáblához tért vissza, ahová már 1904-ben itélőtáblai bírói kinevezést is nyert. Itt érte őt a legfelsőbb bíróságunkhoz, a m. kir. Kuriához történt bírói kinevezése 1913-ban. Kuriai bírói minőségben 8 esztendőt szolgált Budapesten és ez idő alatt tagja volt a bírói és ügyvédi vizsgálóbizottságnak. A legnehezebb viszonyok között 1921-ben, a legnagyobb vidéki igazságügyi kerületnek, a debreceni kir. itélőtáblának élére állitotta a kormányzói bizalom, őt kir. itélőtáblai elnökké nevezvén ki.

Bírói és vezetői tevékenysége mellett jogi irodalmi munkálkodást is fejtett ki. Cikkei szaklapokban, főleg a Jogtudományi Közlönyben és a Magyar Jogi Szemlében jelentek meg, egy közérdekü tanulmánya pedig „A kis birtok és polgári törvénykönyv" cimen rendezett vitaesték alkalmával is több önálló tanulmánnyal működött közre.

Társelnöke az Országos Bírói és Ügyészi Egyesületnek s mint a KANSz Debrecen városi és Hajdúvármegyei csoportjának az elnöke, a jogos közalakalmazotti kívánságoknak is lelkes szószólója; a keresztény nemzeti liga alelnöke, a debreceni kaszinó elnöke.

A Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete egyhangúlag Vadászi Sándort választotta meg újból elnöknek

Vasárnap délelőtt a Kereskedő Társulat székházában tartotta a Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete évi rendes közgyülését.

A közgyülésen a kamara képviseletében Schwarz Vilmos alelnök jelent meg.

A közgyűlést Vadászi Sándor elnök nyitotta meg, aki után dr. Diczig Alajos olvasta fel az évi jelentést, amelyet a közgyülés nagy figyelemmel hallgatott és egyhangulag elfogadott.

Az 1935. évről szóló számadások elfogadása és az 1936. évi költségelőirányzat megszavazása után a közgyülés meleg elismeréssel adózott Zsurovits Ferenc pénztárnoknak, aki megválni kényszerült ettől a tisztségtől, aki azonban a legnagyobb odaadással és buzgalommal végezte e munkáját.

Ezután következtek az érdekképviseleti ügyek, amelyek során a közgyülés állást foglalt a cukor haszonszázalékának megjavitása érdekében, mert a jelenlegi 5.1 százalékos, illetőleg 5.4 százalékos bruttó haszon, szemben az adókivetésnél átlagosan figyelembevett 8—10 százalékos nettó haszonkulccsal arányban nem áll.

Vadászi Sándor elnök előterjesztésében a közgyülés egyhangulag elfogadta azt a javaslatot, hogy a vasárnapi árusitásról szóló jelenlegi jogszabályokat annyiban kéri módositani, hogy az egy órai nyitvatartási idő alatt ne legyen korlátozás az élemiszerek árusitása tekintetében, mert a jelenlegi helyzet szükségképen arra vezet, hogy a kereskedő kihágást kényszeritsen elkövetni, mert ha a vevőnek kívánságát, hogy ne adjon a kereskedő nélkülözhetetlen élelmiszert, pl. kockacukrot, a kereskedő a rendeletre hivatkozással nem teljesitheti, abban az esetben a vevő elidegenedik az üzlettől.

A közgyülés foglalkozott a kereskedelmi miniszter tervével, hogy a záróra rendeleteket megszünteti. Ez ellen a közgyülés egyhangulag tiltakozott és kivánja a zárórarendelkezések további fenntartását.

Foglalkozott a közgyülés a kereskedelem kiépitéséhez kötésének a kérdésével s egyhangulag megsürgette azt, hogy a kereskedelmi és iparkamara ezt a kérdést napirendre tüzze, amit a jelenlevő Schvarz Vilmos kamarai alelnök meg is igért.

Dr. Diczig Alajos titkár előadása alapján a közgyülés a közadóhátralékok rendezésére, továbbá a fázisrendszerű forgalmi adók általánossá tételére vonatkozó javaslatokat elfogadta.

Ezután következtek a tisznjitások, amelynek során Glück Izidor javaslatára egyhangú lelkesedéssel választották meg az egyesület elnökévé Vadászi Sándort, akit az elnöki szék elfogadásakor tüntetően meleg tapssal üdvözöltek a nagy számban összegyült tagok. Visszapillantást vetett az elmult rendkivül mozgalmas 3 esztendőre, amelynek során keményen küzdelmekben volt része, de állotta a harcot, ha harcolni kellett és azt fogadta, hogy továbbra is azzal a becsületességgel vezeti az egyesület ügyeit, mint ahogy azt eddig is tette.

Alelnökökké: Böszörményi István és Bihari Ernőt választották meg egyhangú lelkesedéssel, pénztárnokká megválasztották Bokor Imrét. A választmány újjáalakitása után

Amerikába,

Newyorkba látogatóba utazik kereskedő-nő. Üzleti, családi ügyeket elintéz. Cim: Debrecen, Csapó u. 24. földszint 5. sz. ajtó. Este 7—8 között.

Schwarz Vilmos kamarai alelnök üdvözölte az uj tisztikart és a választmányt, meleg szavakkal méltatta Vadászi Sándor érdemeit és biztositotta az egyesülete arról, hogy a kamara minden jogos törekvésüket melegen pártfogolja.

Az egyesület elhatározta, hogy február 8-án a szokásos évi társasvacsorát megtartja. Az errevonatkozó előkészületek megindultak.

Ezután Vadászi Sándor elnök, akit a közgyülési tagok lelkesen éljeneztek, a közgyülést berekesztette.

ADY-EMLÉKEST DEBRECENBEN

A debreceni Ady-Társaság január 26-án, vasárnap este 6 órai kezdettel Ady-ünnepet rendez a Déri muzeum előadótermében. Az irodalmi est műsorának több igen érdekes pontja lesz. Igy például Juhász Géza az elnöki megnyitó keretében foglalkozik azokkal a támadásokkal, amelyeket politikai és „nemzedéki" szempontból intéztek legutóbb az Ady-Társaság ellen, Kardos László pedig Ady Endre arcának „európai" vonásait fogja megrajzolni, ellensúlyozva azt a hamis, faji elfogultsággal átfestett Ady-képet, amelyet mostanában igyekeznek bevinni a köztudatba. Fazekas Jenő tömör rajzban mutatja be az észt irodalom legmodernebb korszakát, Gulyás Pál pedig legujabb verseit olvassa fel. Először lép ez alkalommal a debreceni közönség elé Móricz Lili előadóművésznő, Móricz Zsigmond leánya, aki uj magyar költők remekeit fogja tolmácsolni, épen úgy, mint Biró Janka és Barcza Gédeon, akik már ismert és becsült előadói az Ady-Társaság pódiumának.

A debreceni szegénygondozási akció sikere

A nagy körültekintéssel megszervezett debreceni szegénygondozási akció hire már túi jutott a város határain s ennek eredménye volt az, hogy a Magyar Vörös Kereszt Egylet budapesti központjának megbizásából Deák László Vörös Keresztes megbizott, aki a VI. kerületi szegénygondozás vezetője, hivatalos megbizásból megtekintette a debreceni szegénygondozással foglalkozó intézményeket.

A dr. Kupinszky Sándor fb. tanácsnok által megszervezett felajánlási és rendészeti eljárásokat példaszerűnek találta és minden vonatkozásban kiemelte annak újszerűségét és eredményességét. Deák László megállapította, hogy a legnagyobb magyar város Debrecen, amely a kolduskérdést ily módon rendezte és Debrecen város közönsége ajánlotta fel eddig az országban arányvlag a legnagyobb összeget a szegénygondozás céljaira.

A hivatalos kiküldött az Erős Sándor népjóléti hivatali igazgató vezetése alatt álló Nepházat is megtekintette és az ott elhelyezett gyermekvédelmi intézmények munkateljesitményéről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fill.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. Ezen a héten a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kígyó", Mihalovits Jenő Piac u. 33. Telefon 30-95. „Magyar Korona", Péterfia u. 10. Telefon 16-06. „Csillag", Árpád-tér 1. Telefon: 29-32. „Sas", Hatvan ucca 70. Telefon 11-39. „Szent Háromság", Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09

— **Az Ady Társaság** előadássorozatában Kardos Pál Nemzedékváltás és irodalom címen tart előadást szerdán délután 6 órakor a Zeneiskola 5. sz. termében. Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a nemzedékprobléma mai irodalmi életünk egyik legtöbbet vitatott kérdése. Az élet örök törvénye szerint az öregeket a fiatalok váltják fel minden téren, így a művészi alkotások terén is. Kardos Pál érdekesnek ígérkező előadásában a nemzedékváltás és irodalom egymáshoz való viszonyáról fog beszélni. Az előadás díjtalan.

— **Olasz kultúrest.** A debreceni m. kir. áll. »Fazekas Mihály« főreáliskola tanulóifjúsága e hó 26-án délután 5 órakor olasz tárgyú kultúrestet rendez. A nagyszámú ifjúsági szereplő mellett oly kiváló nevek is szerepelnek a műsoron, mint dr. Renato Fleri egyetemi megbízott előadó, Dr. Csobán Endre főlevéltáros, az olaszbarát Monti Kör elnöke, Oláh Gábor, az országszerte ismertnevű író és még mások. E nagyszabású ünepélyen a budapesti olasz kir. követség is képviselteti magát. A műsort, melynek ára 40 fillér — diákoknak 10 fillér — már meg lehet váltani a főreáliskola kapusánál.

x **Ügynökökkel** nem molesztálom érdeklődjön műtermemben propaganda áraim iránt. Szipál, udvari fényképész.

— **A MIEFHOE** k. cs. e hó 25-én délután fél 7 órakor az izr. hitközség dísztermében vitaelőadást rendez az intellektuális ifjúság helyzetéről. Bevezető előadást Kovács György jogszigorló tart. Belépődíj vagy műsormegváltás nincs. Érdeklődőket szívesen lát a vezetőség.

— **Az Országos Baross Gábor Kör** debreceni kerülete kebelében dr. Sámy László törzstag vezetése alatt fővárosi nívójú Baross-zenekar alakult, mely készséggel áll az úri közönség rendelkezésére. Igényelhető a Kör hivatalos helyiségében. A kör tagjai tagsági igazolványokat a hivatalos órák alatt e hó 30-ig igényeljék, mert enélkül az állásukat el nem foglalhatják, sem a tanfolyamokon részt nem vehetnek. Kálvintér 5. Kerületi elnökség.

Magyarországon keresik egy frankfurti cigánybanda devizacsalással és gyilkossággal vádolt tagjait

Budapest, jan. 19. Érdekes körözés érkezett vasárnap a budapesti főkapitányság bűnügyi osztályához a frankfurti rendőrfőnökségtől. A hivatalos átirat közli a magyar hatóságokkal, hogy Frankfurtban egy razzia során

sikerült nyomára akadni a két évvel ezelőtt Wesermündenben elkövetett gyilkosság és egy nagyarányu devizacsalás tetteseinek,

akik közül ketten minden valószínűség szerint Magyarországra menekültek. A bűnügy úgy pattant ki, hogy a Frankfurtban élő magyar cigányzenészek egy este mulatozás közben összekaptak az egyik ottani vendéglőssel, aki az összeszólakozás hevében Korpács János 67 éves cigányprimásnak hogy

valutázásért és a fia által elkövetett gyilkosságért

fel fogja jelenteni. Ezt a szóváltást elmondta valaki a rendőrségen, mire hatalmas arányú razziát rendeltek a frankfurti cigánytelepen. Sikerült is elfogni Korpács Jánost és a fiát, aki két másik társával követte el 1934-ben a wesermündeni gyilkosságot. A két bűntárs azután Hollandián keresztül — állítólag — Magyarországra szökött A razzia során a detektívek

1200 aranydollárt és 3000 angol fontot is találtak

az egyik cigánycsaládnál elrejtve. — Tizenkét cigányt állítottak elő a rendőrségre, ahol rövid vallatás után beismerték, hogy évek óta űzik a valutacsempészést. A budapesti rendőrség most

országos körözés

útján iparkodik a frankfurti megkeresésben megjelölt két cigányt előkeríteni.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911. JANUÁR 21. SZOMBAT. Az új népszámlálás adatai szerint Debrecen 105.000 lakossal Magyarország harmadik legnagyobb városa Budapest és Szeged után.

1916 JANUÁR 16. PÉNTEK. A Bessarábiai határon óriási csata fejlődött ki. Az oroszok összes támadásait visszavertük, a magyar honvédezeredek nagy diadalt araltak Toporutz és Bojan között. A németek Nancyt bombázták.

1926 JANUÁR 21. CSÜTÖRTÖK. Hajdúvármegye közgyülésén meleg ünneplésben részesitették a távozni készülő Pákozdy Sándor alispánt.

— **A kőművesmesterek szakosztálya** e hó 24-én, pénteken délután 4 órai kezdettel az ipartestület helyiségében tisztújító ülést tart.

— **Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesülete** kedden d. u. 6 órakor az Orvosszövetség helyiségében (Ferenc József út 26.) összejövetelt rendez, melynek keretében dr. Baranyai Béláné a legszebb magyar barokkvárosról, Egerről tart előadást. Felkérik a tagtársakat, hogy az előadáson mennél nagyobb számban jelenjenek meg. Vendégeket szívesen látnak.

— **A Magyar Országos Orvosszövetség** Debrecen városi fiókja értesíti tagjait, hogy az 1936. évi tagdíj és központi járulék mérséklés iránti kérvényének beadási határideje e hó 28-án déli 12 óra. (Ferenc József út 26-a, elnökségi szoba.)

5 pengő az áramnélküli ondolálás RAMMINGERNÉL.

— **A borbély, férfi és női fodrász valamint kozmetikus szakosztály** e hó 23-án, csütörtökön este félnyolc órai kezdettel az ipartestület tanácstermében tisztújító ülést tart.

— **A Szülők Iskolája** ma este 6 órai kezdettel tartja hetedik előadását a városháza közgyűlési termében. Ez alkalommal Török Tibor leánygimnáziumi tanár »A középiskolák hajótörött tanulói« cíben tart előadást, melyet a Világfutási Vállalat Dalegylete énekszáma vezet be. Belépti díj nincs.

— **A férfi- és nőiszabó** önálló iparosok az iparügyi minisztérium támogatásával a közeli napokban megindulló ipari továbbképző tanfolyamra e hó 21-én, kedden déli 12 óráig az ipartestület jegyzőjénél jelentkezhetnek. A jelentkezés kötelező.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** január hó 21-én, kedden délután 6 órakor az Arany Bika olvasótermében tartja szokásos heti összejövetelét, amely alkalommal dr. Benkő Géza ügyvéd, vármegyei tiszti főügyész tart »Bírák és köztisztviselők magánjogi felelőssége« címen előadást, amelyen a kartársak minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

— **Sakkverseny.** A Hajdúszoboszlói Sakkör és a Máv. »Egyetértés« sakkozói vasárnap barátságos mérkőzést játszottak 2 fordulóban, melynek eredménye 12:14 az Egyetértés javára. A szoboszlói csapat felkészültsége dr. Barabás Béla munkájának eredménye. Revánsmérkőzés február hóban Debrecenben lesz.

— **A fényképésziparosok szakosztálya** e hó 25-én, szombaton este 7 órai kezdettel az ipartestület helyiségében tisztújít ülést tart.

— **Kertészeti előadások a telepek és kertségek lakói részére.** A gyümölcsfák szakszerű ültetését, metszését, gondozását, ápolását, a kártékony rovarok ellen való védekezés módját és idejét ismertetik január 26-án a homokkerti ref. olvasókörben, február 2-án a nyilastelepi kulturházban, 9-én a csapókerti és 16-án a kerekestelepi ref. olvasókörök helyiségeiben. Az előadások mindenkor vasárnap este 6 órától 8-ig lesznek. Előadók: Papp Gyula th. bizottsági tag, Balogh Vilmos növényvédelmi ellenőr és Nagylaki Károly szakkertészek. A felsorolt helyeken kívül az előadók elmennek Debrecen területén bárhová díjtalanul, hogy ismertessék a gyümölcsfák nevelését és ápolását, ha legalább 50—60 hallgatót összehív bármely egyesület, iparos- vagy gazdakör és ebbeli óhaját bejelenti a városi növényvédelmi irodában. (Konsuth ucca 2. sz.)

HUNGÁRIA
Már csak 2 napig láthatja: a
Szudáni őrjárat
nagyhatású filmdrámát
Előadások: 5, 7 és 9 órakor

— **A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesületének debreceni csoportja** vasárnap országos gyülést tartott, amelyre a budapesti központ is elküldte képviselőit, Székely Sándor és Madách István alelnököket és Szabó József választmányi tagot. A napirenden a debreceni csoport tisztujítása szerepelt. Az uj tisztikar a következő: elnök Halásb Lajos, alelnök id. Oláh Mihály, titkár Nagy Sándor, jegyző Roth István, pénztáros Nagy Zsigmond, ellenőrök Bársony György és Gulácsy Gábor, könyvtáros Kovács János; a számvizsgáló bizottság tagjai lettek Molnár Lajos, Székely Gedeon, Kiss Gyula, Csiha Sándor, Marinka Lajos; választmányi tagok: Csonka Ferenc, Ujfalussy György, Kovács János, Siket Lajos, Helovits János, Kun András; póttagok Varga István, Fehér Pál és Pekár József. Ügyésszé dr. Janka Dezső ügyvédet választották meg.

x **Bricsesz nadrágot** készíttessen Tóth Gábor úriszabónál, Royal-épület.

— **Fatüzelésű autók és traktorok.** Dr. vitéz Erdey János ga.d. akad. tanár előadása a Déri muzeumban. Az utóbbi évek egyik legjelentősebb technikai vívmánya, hogy autókban és traktorokban, sőt tankokban is a folyékony tüzelőanyagokat szilárd tüzelőanyagokkal és pedig fával, tengeri csutkával, stb. lehet helyettesíteni. A debreceni Mérnök- és Epitész Egylet e fontos problémáról nyilvános előadás keretében tájékoztatja a kérdés iránt érdeklődőket. Az előadást dr. vitéz Erdey János okl. gépészmérnök, gazdasági akadémiai műszaki tanár tartja vetített képekkel a Déri muzeumban kedden délután pontosan 6 órakor. Az előadás meghallgatása díjtalan.

x **Használt varrógépet** veszek, eladok, cserélek, kölcsön adok. Csapó 101. Eisenberger.

— **Mozdítsa elő** szervezeteinek tisztogató munkáját **Darmol** hashajtó használatával. A Darmol tisztítja a vért és szabályozza az emésztést. Eredeti csomagokban kapható gyógyszertárakban.

— **Lopások.** Az éjszaka ismeretlen tettesek betörtek Kállai Albertné, Olajütő 2. számú házába és onnan öt darab tyúkot elloptak. — Ugyancsak betörtek Dobra Miklósnéhoz is, ahonnan szintén 5 tyúkot loptak el. — Barna Bálint cipész, Mester ucca 48. sz. alatti műhelyének kirakatáról eltávolították a vasrácsot és betörve a kirakatüveget, elvittek egy pár cipőt. A rendőrség megindította a lopások ügyében a nyomozást.

Nyugdíjba vonul január 31-én dr. Olchváry Zoltán ítélőtáblai elnök

Saját kérésére sajnálattal nyugdíjazta az igazságügyminiszter a debreceni tábla elnökét, aki 15 nehéz esztendőn át kormányozta Keletmagyarország igazságszolgáltatását

Igazságügyi körökben hetek óta tudott dolog már, hogy dr. **Olchváry** Zoltán ítélőtáblai elnök, a magyar bírói kar egyik legtiszteletreméltóbb vezetőinek egyike nyugalomba akar vonulni s erre már engedélyt is kért az igazságügyi minisztertől. Dr **Olchváry** Zoltán 1921 óta áll a debreceni ítélőtábla élén, tehát abban az időben vette át a hivatalát a kuriai bírói tisztről térve át nehéz állomására, mikor az igazságszolgáltatás szervezeti zavarait kellett leküzdenie a trianoni szerződés által részben összecsonkított tíz keleti vármegye felett. Páratlan szervező erő ről, nagyszerű elesítástól tett tanuságot ezekben az időkben. A forradalmak zavaros viszonyai után nemcsak, hogy kiépítette és újjászervezte a debreceni itélőtábla igazságügyi területen az új igazságszolgáltatás szervezetet, hanem kiváló vezetése alatt a zavaros viszonyok után a régi tiszteletet, megbecsülést, sőt, ami ennél is több, a bizalmat szerezte meg a bírói intézményeknek és a bíráknak maguknak is. Puritán egyénisége lelki igazi értékeit csak alárendeltjei előtt nyitotta meg, a közvélemény csak működése után következtethetett azokra a rendkívüli értékekre, amelyeket működése teremtett és növelt. De így is elnyerte pogártársai őszinte bizalmát és szeretetét, megérdemelt jutalmul azok mellé a kitüntetések mellé, amelyekkel a kormány és a Kormányzó halmozta el. Pedig ezekben sem volt hiány. A Kormányzó 1929-ben a legnagyobb bírói rangemeléssel, a bírói rendszerű VI. fizetési csoport jellegének adományozásával fejezte ki vele szemben legteljesebb elismerését, amely a kir. kuriai elnök rangjának felel meg és amelyei a kegyelmes címzés jár. Később a Kormányzó külön kéziratával, amely a Budapesti Közlönyben is megjelent, a háborús emlékérmet adományozta részére, amelyet tudvalevően az alapításkor a legkiemelőbb polgári érdemek jutalmazásaként a miniszterek kaptak meg és még páran a magyar közélet legjelesebbjei közül.

Annál nagyobb sajnálkozással találkozott, hogy dr Olchváry Zoltán nyugdíjazását kérte s ahhoz oly erőteljesen ragaszkodott, hogy kérésének kénytelen volt engedni az igazságügyminiszter is, aki a következő elismeréssel és őszinte sajnálkozással tele intézte hozzá:

„Nagyméltóságod az 1935. évi december hó 2-án hozzám intézett beadványában nyugalomba helyezését méltóztatott kérni.

Nagyméltóságodnak őszinte, mély sajnálkozással vett erre a kérésére a nyugalomba helyezését az 1892. évi XXX. törvénycikk és az 1912. évi LXV. törvénycikk alapján elrendeltem.

Amikor erről Nagyméltóságodat erről tisztelettel értesítem, a debreceni kir ítélőtábla elnöki állásától a folyó évi január hó 31. napjával felmentem.

Nagyméltóságod egy emberöltőn át teljesített szolgálata alatt mindenkor kitűnő tanujelét adta kivételesen kiváló képességének: hosszú bírói pályája alatt úgy az ítélkezés, mint az igazságügyi igazgatás terén fáradhatatlan ügybuzgósággal, széleskörű és kimagasló jogi tudással kifejtett működésével mindenkor példaképe volt a a jó bírónak.

Kiválóan értékes, hosszú szolgálata után csak sajnálattal tettem eleget annak a kötelességemnek, hogy Nagyméltóságodat magas állásától felmentsem és ez alkalmat is megragadom arra, hogy Nagyméltóságodnak az igazságszolgáltatás terén kifejtett hosszú, igen értékes működéséért hálás köszönetemet nyilvánítsam."

Amint a nagyközönség körében nagy sajnálatot keltett dr. **Olchváry** Zoltán ítélőtáblai elnök távozása, ter mészetes, hogy még nagyobb sajnálattal nézi azt a magyar bírói kar és közelebbről a bírói testület, amely az ő kiváló vezetése alatt oly sokáig működött. Pályatársai szeretetüknek és sajnálkozásuknak sok jelével keresték fel jellemző azonban puritán egyéniségére, hogy minden ünneplést s mint ő mondta — „érzékeny jelenetet" eltiltott.

— Hiszen nem távozom el — mondotta — itt maradok továbbra is közöttetek.

Még arra sem volt hajlandó, hogy az ítelőtábla teljes ülésén megjelenjen így óhajtva kikerülni az ünnepléseket.

Bizonyos, hogy akár ünnepléssel, akár ünneplés nélkül megy nyugalomba, birtokolja bizalmát, szeretetét és megbecsülését úgy pályatársainak, mint a keleti vármegyék polgárainak. Pályafutása mutatja, hogy mint erősödött, nőtt ez a bizalom életének munkássága során.

Régi, református földbirtokos családból származik Olchváry Zoltán 1865. évi december hó 5. napján született Dengelegen, Szatmár vármegyében. Középiskoláit Nagyváradon, Székesfehérvárott és Sopronban végezte el, majd jogi tanulmányait a református egyház két régi főiskolájában, Sárospatakon és Debrecenben folytatta. Jogi tanulmányainak befejezése után 1887-ben lépett bírósági szolgálatba, mint debreceni kir. törvényszéki joggyakornok s alig fél éven belül már al jegyzővé neveztetett ki. Békés és Nyíregyháza voltak szolgálatának közbeeső állomásai. A kir. ítélőtáblák decentralizása alkalmával 1891-ben az akkor megszervezett debreceni kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül rendeltetett be. 1892-ben történt albirói kinevezése után is a kir. ítélőtábla kötelékében tartatott vissza, s részt vett a szervezés nehéz munkájában. 1897-ben már a hajdúnánási kir járásbíróság vezetője, az 1901. év végén pedig elnöki titkár minőségben a debreceni kir. ítélőtáblához tért vissza, ahová már 1904-ben ítélőtáblai bírói kinevezést is nyert. Itt érte őt a legfelsőbb bíróságunkhoz, a m. kir. Kuriához történt bírói kinevezése 1913-ban. Kuriai bírói minőségben 8 esztendőt szolgált Budapesten és ez idő alatt tagja volt a bírói és ügyvédi vizsgálóbizottságnak. A legnehezebb viszonyok között 1921-ben, a legnagyobb vidéki igazságügyi kerületnek, a debreceni kir. ítélőtáblának élére állította a kormányzói bizalom, őt kir. ítélőtáblai elnökké nevezvén ki.

Bírói és vezetői tevékenysége mellett jogi irodalmi munkálkodást is fejtett ki. Cikkei szaklapokban, főleg a Jogtudományi Közlönyben és a Magyar Jogi Szemlében jelentek meg, egy közérdekű tanulmánya pedig „A kis birtok és polgári törvénykönyv" címen rendezett vitaesték alkalmával is több önálló tanulmánnyal működött közre.

Társelnöke az Országos Bírói és Ügyészi Egyesületnek s mint a KANSz Debrecen városi és Hajdúvármegyei csoportjának az elnöke, a jogos közalakalmazotti kívánságoknak is lelkes szószólója; a keresztény nemzeti liga alelnöke, a debreceni kaszinó elnöke.

A Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete egyhangúlag Vadászi Sándort választotta meg újból elnöknek

Vasárnap délelőtt a Kereskedő Társulat székházában tartotta a Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete évi rendes közgyűlését.

A közgyűlésen a kamara képviseletében Schwarz Vilmos alelnök jelent meg.

A közgyűlést Vadászi Sándor elnök nyitotta meg, aki után dr. Diczig Alajos olvasta fel az évi jelentést, amelyet a közgyűlés nagy figyelemmel hallgatott és egyhangulag elfogadott.

Az 1935. évről szóló számadások elfogadása és az 1936. évi költségelőirányzat megszavazása után a közgyűlés meleg elismeréssel adózott Zsurovits Ferenc pénztárnoknak, aki megválni kényszerült ettől a tisztségtől, aki azonban a legnagyobb odaadással és buzgalommal végezte e munkáját.

Ezután következtek az érdekképviseleti ügyek, amelyek során a közgyülés állást foglalt a cukor haszonszázalékának megjavítása érdekében, mert a jelenlegi 5.1 százalékos, illetőleg 5.4 százalékos bruttó haszon, szemben az adókivetésnél átlagosan figyelembevett 8—10 százalékos nettó haszonkulccsal arányban nem áll.

Vadászi Sandor elnök előterjesztésében a közgyülés egyhangulag elfogadta azt a javaslatot, hogy a vasárnapi árusításról szóló jelenlegi jogszabályokat annyiban kéri módosítani, hogy az egy órai nyitvatartási idő alatt ne legyen korlátozás az élemiszerek árusítása tekintetében, mert a jelenlegi helyzet szükségképen arra vezet, hogy a kereskedő kibágást kénytelen elkövetni, mert ha a vevőnek kívánságát, hogy ne adjon a kereskedő nélkülözhetetlen élelmiszert, pl. kockacukrot, a kereskedő a rendeletre hivatkozással nem teljesitheti, abban az esetben a vevő elidegenedik az üzlettől.

A közgyülés foglalkozott a kereskedelmi miniszter tervével, hogy a záróra rendeleteket megszünteti. Ez ellen a közgyülés egyhangulag tiltakozott és kivanja a zárórarendelkezések további fenntartását.

Foglalkozott a közgyülés a kereskedelem kiépítéséhez kötésének a kérdésével s egyhangulag megsürgette azt, hogy a kereskedelmi és iparkamara ezt a kérdési napirendre tüzze, amit a jelenlevő Schvarz Vilmos kamarai alelnök meg is igért.

Dr. Diczig Alajos titkár előadása alapján a közgyülés a közadóhátralékok rendezésére, továbbá a fázisrendszerű forgalmi adók általánossá tételére vonatkozó javaslatokat elfogadta.

Ezután következtek a tisznjitások, amelynek során Glück Izidor javaslatára egyhangú lelkesedéssel választották meg az egyesület elnökévé Vadászi Sándort, akit az elnöki szék elfogadásakor tüntetően meleg tapssal üdvözöltek a nagy számban összegyült tagok. Visszapillantást vetett az elmult rendkivül mozgalmas 3 esztendőre, amelynek során keményen küzdelmekben volt része, de állotta a harcot, ha harcolni kellett és azt fogadta, hogy továbbra is azzal a becsületességgel vezeti az egyesület ügyeit, mint ahogy azt eddig is tette.

Alelnökökké: Böszörményi István és Bihari Ernőt választották meg egyhangú lelkesedéssel, pénztárnokká megválasztották Bókor Imrét. A valasztmány újjáalakitása után

Amerikába,

Newyorkba látogatóba utazik kereskedő-nő. Üzleti, családi ügyeket elintéz. Cim: Debrecen, Csapó u. 24. földszint 5. sz. ajtó. Este 7—8 között.

Schwarz Vilmos kamarai alelnök üdvözölte az uj tisztikart és a választmányt, meleg szavakkal méltatta Vadászi Sándor érdemeit és biztosította az egyesülete arról, hogy a kamara minden jogos törekvésüket melegen pártfogolja.

Az egyesület elhatározta, hogy február 8-án a szokásos évi társasvacsorát megtartja. Az errevonatkozó előkészületek megindultak.

Ezután Vadászi Sándor elnök, akit a közgyülési tagok lelkesen éljeneztek, a közgyülést berekesztette.

ADY-EMLÉKEST DEBRECENBEN

A debreceni Ady-Társaság január 26-án, vasárnap este 6 órai kezdettel Ady-ünnepet rendez a Déri muzeum előadótermében. Az irodalmi est műsorának több igen érdekes pontja lesz. Így például Juhász Géza az elnöki megnyitó keretében foglalkozik azokkal a támadásokkal, amelyeket politikai és „nemzeti" szempontból intéztek legutóbb az Ady-Társaság ellen, Kardos László pedig Ady Endre arcának „európai" vonásait fogja megrajzolni, ellensúlyozva azt a hamis, faji elfogultsággal álfestett Ady-képet, amelyet mostanában igyekeznek bevinni a köztudatba. Fazekas Jenő tömör rajzban mutatja be az észt irodalom legmodernebb korszakát, Gulyás Pál pedig legujabb verseit olvassa fel. Először lép ez alkalommal a debreceni közönség elé Móricz Lili előadóművésznő, Móricz Zsigmond leánya, aki új magyar költők remekeit fogja tolmácsolni, épen úgy, mint Bíró Janka és Barcza Gedeon, akik már ismert és becsült előadói az Ady-Társaság pódiumának.

A debreceni szegénygondozási akció sikere

A nagy körültekintéssel megszervezett debreceni szegénygondozási akció hire már túl jutott a város határain s ennek eredménye volt az, hogy a Magyar Vörös Kereszt Egylet budapesti központjának megbizásából Deák László Vörös Keresztes megbízott, aki a VI. kerületi szegénygondozás vezetője, hivatalos megbizásból megtekintette a debreceni szegénygondozással foglalkozó intézményeket.

A dr. Kuprinszky Sándor ib. tanácsnok által megszervezett felajánlási és rendészeti eljárásokat példaszerűnek találta és minden vonatkozásban kiemelte annak újszerűségét és eredményességét. Deák László megállapította, hogy a legnagyobb magyar város Debrecen, amely a kolduskérdést ily módon rendezte és Debrecen város közönsége ajánlotta fel eddig az országban arányilag a legnagyobb összeget a szegénygondozás céljaira.

A hivatalos kiküldött az Erős Sándor népjóléti hivatali igazgató vezetése alatt álló Nepházat is megtekintette és az ott elhelyezett gyermekvédelmi intézmények munkateljesítményéről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fill.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. Ezen a héten a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kígyó", Mihalovits Jenő. Piac u. 33. Telefon 30-95. „Magyar Korona", Péterfia u. 10. Telefon 16-06. „Csillag", Árpád-tér 1. Telefon: 29-32. „Sas", Hatvan ucca 70. Telefon 11-39. „Szent Háromság", Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09

— **Az Ady Társaság** előadássorozatában Kardos Pál Nemzedékváltás és irodalom címen tart előadást szerdán délután 6 órakor a Zeneiskola 5. sz. termében. Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a nemzedékprobléma mai irodalmi életünk egyik legtöbbet vitatott kérdése. Az élet örök törvénye szerint az öregeket a fiatalok váltják fel minden téren, így a művészi alkotások terén is. Kardos Pál érdekesnek ígérkező előadásában a nemzedékváltás és irodalom egymáshoz való viszonyáról fog beszélni. Az előadás díjtalan.

— **Olasz kultúrest.** A debreceni m. kir. áll. »Fazekas Mihály« főreáliskola tanulóifjúsága e hó 26-án délután 5 órakor olasz tárgyú kultúrestet rendez. A nagyszámú ifjúsági szereplő mellett oly kiváló nevek is szerepelnek a műsoron, mint dr. Renato Fleri egyetemi megbízott előadó, Dr. Csobán Endre főlevéltáros, az olaszbarát Monti Kör elnöke, Oláh Gábor, az országszerte ismertnevű író és még mások. E nagyszabású ünepélyen a budapesti olasz kir. követség is képviselteti magát. A műsort, melynek ára 40 fillér — diákoknak 10 fillér — már meg lehet váltani a főreáliskola kapusánál.

x Ügynökökkel nem molesztálom érdeklődjön műtermemben propaganda áraim iránt. Szipál, udvari fényképész.

— **A MIEFHOE** k. es. e hó 25-én délután fél 7 órakor az izr. hitközség dísztermében vitaelőadást rendez az intellektuális ifjúság helyzetéről. Bevezető előadást Kovács György jogszigorló tart. Belépődíj vagy műsormegváltás nincs. Érdeklődőket szívesen lát a vezetőség.

— **Az Országos Baross Gábor Kör** debreceni kerülete kebelében dr. Sámy László törzstag vezetése alatt fővárosi nívójú Baross-zenekar alakult, mely készséggel áll az úri közönség rendelkezésére. Igényelhető a Kör hivatalos helyiségében. A kör tagjai tagsági igazolványokat a hivatalos órák alatt e hó 30-ig igényeljék, mert enélkül az állásukat el nem foglalhatják, sem a tanfolyamokon részt nem vehetnek. Kálvintér 5. Kerületi elnökség.

Magyarországon keresik egy frankfurti cigánybanda devizacsalással és gyilkossággal vádolt tagjait

Budapest, jan. 19. Érdekes körözés érkezett vasárnap a budapesti főkapitányság bűnügyi osztályához a frankfurti rendőrfőnökségtől. A hivatalos átirat közli a magyar hatóságokkal, hogy Frankfurtban egy razzia során

sikerült nyomára akadni a két évvel ezelőtt Wesermündenben elkövetett gyilkosság és egy nagyarányu devizacsalás tetteseinek,

akik közül ketten minden valószínűség szerint Magyarországra menekültek. A bűnügy úgy pattant ki, hogy a Frankfurtban élő magyar cigányzenészek egy este mulatozás közben összekaptak az egyik ottani vendéglőssel, aki az összeszólakozás hevében Korpács János 67 éves cigányprimásnak hogy

valutázásért és a fia által elkövetett gyilkosságért

fel fogja jelenteni. Ezt a szóváltást elmondta valaki a rendőrségen, mire hatalmas arányú razziát rendeltek a frankfurti cigánytelepen. Sikerült is elfogni Korpács Jánost és a fiát, akik két másik társával követte el 1934-ben a wesermündeni gyilkosságot. A két bűntárs azután Hollandián keresztül — állítólag — Magyarországra szökött. A razzia során a detektívek

1200 aranydollárt és 3000 angol fontot is találtak

az egyik cigánycsaládnál elrejtve. — Tizenkét cigányt állítottak elő a rendőrségre, ahol rövid vallatás után beismerték, hogy évek óta üzik a valutacsempészést. A budapesti rendőrség most

országos körözés

útján iparkodik a frankfurti megkeresésben megjelölt két cigányt előkeríteni.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911. JANUÁR 21. SZOMBAT. Az új népszámlálás adatai szerint Debrecen 105.000 lakossal Magyarország harmadik legnagyobb városa Budapest és Szeged után.

1916 JANUÁR 16. PÉNTEK. A Bessarábiai határon óriási csata fejlődött ki. Az oroszok összes támadásait visszavertük, a magyar honvédezeredek nagy diadalt aratlak Toporutz és Bojan között. A németek Nancyt bombázták.

1926 JANUÁR 21. CSÜTÖRTÖK. Hajdúvármegye közgyülésén meleg ünneplésben részesítették a távozni készülő Pákozdy Sándor alispánt.

— **A kőművesmesterek szakosztálya** e hó 24-én, pénteken délután 4 órai kezdettel az ipartestület helyiségében tisztújító ülést tart.

— **Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesülete** kedden d. u. 6 órakor az Orvosszövetség helyiségében (Ferenc József út 26.) összejövetelt rendez, melynek keretében dr. Baranyai Béláné a legszebb magyar barokkvárosról, Egerről tart előadást. Felkérik a tagtársakat, hogy az előadáson minél nagyobb számban jelenjenek meg. Vendégeket szívesen látnak.

— **A Magyar Országos Orvosszövetség** Debrecen városi fiókja értesíti tagjait, hogy az 1936. évi tagdíj és központi járulék mérséklés iránti kérvényének beadási határideje e hó 28-án déli 12 óra. (Ferenc József út 26-a, elnökségi szoba.)

5 pengő az áramnélküli ondolálás RAMMINGERNÉL.

— **A borbély, férfi és női fodrász valamint kozmetikus szakosztály** e hó 23-án, csütörtökön este félnyolc órai kezdettel az ipartestület tanácstermében tisztújító ülést tart.

— **A Szülők Iskolája** ma este 6 órai kezdettel tartja hetedik előadását a városháza közgyülési termében. Ez alkalommal Török Tibor leánygimnáziumi tanár »A középiskolák hajótörött tanulói« címen tart előadást, melyet a Világítási Vállalat Dalegylete énekszáma vezet be. Belépti díj nincs.

— **A férfi- és nőiszabó** önálló iparosok az iparügyi minisztérium támogatásával a közeli napokban megindulló ipari továbbképző tanfolyamra e hó 21-én, kedden déli 12 óráig az ipartestület jegyzőjénél jelentkezhetnek. A jelentkezés kötelező.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** január hó 21-én, kedden délután 6 órakor az Arany Bika olvasótermében tartja szokásos heti összejövetelét, amely alkalommal dr. Benkő Géza ügyvéd, vármegyei tiszti főügyész tart »Bírák és köztisztviselők magánjogi felelőssége« címen előadást, amelyen a kartársak minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

— **Sakkverseny.** A Hajdúszoboszlói Sakkör és a Máv. »Egyetértés« sakkozói vasárnap barátságos mérkőzést játszottak 2 fordulóban, melynek eredménye 12:14 az Egyetértés javára. A szoboszlói csapat felkészültsége dr. Barabás Béla munkájának eredménye. Reváns február hóban Debrecenben lesz.

— **A fényképésziparosok szakosztálya** e hó 25-én, szombaton este 7 órai kezdettel az ipartestület helyiségében tisztújít ülést tart.

— **Kertészeti előadások a telepek és kertségek lakói részére.** A gyümölcsfák szakszerű ültetését, metszését, gondozását, ápolását, a kártékony rovarok ellen való védekezés módját és idejét ismertetik január 26-án a homokkerti ref. olvasókörben, február 2-án a nyilastelepi kulturházban, 9-én a csapókerti és 16-án a kerekestelepi ref. olvasókörök helyiségeiben. Az előadások mindenkor vasárnap este 6 órától 8-ig lesznek. Előadók: Papp Gyula th. bizottsági tag, Balogh Vilmos növényvédelmi ellenőr és Nagylaki Károly szakkertészek. A felsorolt helyeken kívül az előadók elmennek Debrecen területén bárhová díjtalanul, hogy ismertessék a gyümölcsfák nevelését és ápolását, ha legalább 50—60 hallgatót összehív bármely egyesület, iparos- vagy gazdakör és ebbeli óhaját bejelenti a városi növényvédelmi irodában. (Konsuth ucca 2. sz.)

HUNGÁRIA
Már csak 2 napig láthatja: a
Szudáni őrjárat
nagyhatású filmdrámát
Előadások: 5, 7 és 9 órakor

— **A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesületének debreceni csoportja** vasárnap országos gyülést tartott, amelyre a budapesti központ is elküldte képviselőit, Székely Sándor és Madách István alelnököket és Szabó József választmányi tagot. A napirenden a debreceni csoport tisztujítása szerepelt. Az uj tisztikar a következő: elnök Halásb Lajos, alelnök id. Oláh Mihály, titkár Nagy Sándor, jegyző Roth István, pénztáros Nagy Zsigmond, ellenőrök Bársony György és Gulácsy Gábor, könyvtáros Kovács János; a számvizsgáló bizottság tagjai lettek Molnár Lajos, Székely Gedeon, Kiss Gyula, Csiha Sándor, Marinka Lajos; választmányi tagok: Csonka Ferenc, Ujfalussy György, Kovács János, Siket Lajos, Helovits János, Kun András; póttagok Varga István, Fehér Pál és Pekár József. Ügyésszé dr. Janka Dezső ügyvédet választották meg.

x Bricsesz nadrágot készíttessen Tóth Gábor úriszabónál, Royal-épület.

— **Fatüzelésü autók és traktorok.** Dr. vitéz Erdey János gazd. akad. tanár előadása a Déri muzeumban. Az utóbbi évek egyik legjelentősebb technikai vívmánya, hogy autókban és traktorokban, sőt tankokban is a folyékony tüzelőanyagokat szilárd tüzelőanyagokkal és pedig fával, tengeri csutkával, stb. lehet helyettesíteni. A debreceni Mérnök- és Epitész Egylet e fontos problémáról nyilvános előadás keretében tájékoztatja a kérdés iránt érdeklődőket. Az előadást dr. vitéz Erdey János okl. gépészmérnök, gazdasági akadémiai műszaki tanár tartja vetített képekkel a Déri muzeumban kedden délután pontosan 6 órakor. Az előadás meghallgatása díjtalan.

x Használt varrógépet veszek, eladok, cserélek, kölcsön adok. Csapó 101. Eisenberger.

— **Mozdítsa elő** szervezetének tisztogató munkáját **Darmol** hashajtó használatával. A Darmol tisztítja a vért és szabályozza az emésztést. Eredeti csomagokban kapható gyógyszertárakban.

— **Lopások.** Az éjszaka ismeretlen tettesek betörtek Kállai Albertné, Olajütő 2. számú házába és onnan öt darab tyúkot elloptak. — Ugyancsak betörtek Dobra Miklósnéhoz is, ahonnan szintén 5 tyúkot loptak el. — Barna Bálint cipész, Mester ucca 48. sz. alatti műhelyének kirakatáról eltávolították a vasrácsot és betörve a kirakatüveget, elvittek egy pár cipőt. A rendőrség megindította a lopások ügyében a nyomozást.

— **KIE-előadás a Nyilastelepen.** A KIE nyilastelepi csoportja január hó 21-én, kedden este pontosan 7 órai kezdettel szabadegyetemi előadást tart, amelynek címe: »Hárommilliő fiú«.

— **A lakatos szakosztály** e hó 21-én, kedden délután 5 órai kezdettel tartja meg az ipartestület helyiségében tisztújító ülését.

x **Villanyondulálás** leszállított árban. Elsőrendű munka. Bironál, Piac ucca 58.

— **Meghivó.** A debreceni református tanítók Segélyegyesülete ezévi közgyülését január hó 31-én 10 órai kezdettel az egyhátanácsteremben tartja meg. A Segélyegyesület tagjait ezúton is meghivja az elnökség.

— **Az ácsmesterek szakosztálya** e hó 21-én, kedden délután 4 órai kezdettel tartja az ipartestület tanácstermében tisztújító ülését.

— **A Debreceni Sakkör** pénteken este 8 órai kezdettel tisztújító rendes közgyűlést tart az Ujságiró Clubban a következő tárgysorozattal: 1. Titkári jelentés. 2. Számvizsgálóbizotság jelentése. 3. Tisztikar felmentése. 4. Az új tisztikar megválasztása. 5. Költségvetés megállapitása. 6. Indítványok. A tagok feltétlen megjelenését kéri az elnökség.

— **A kőművesiparosok szakosztálya** e hó 25-én, szombaton délután 4 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében tisztújító ülést tart.

— **A Kereskedők és Utazók Egyesületének összejövetele.** A Kereskedők és Utazók Egyesülete a szokásos szombat esti családi összejöveteleket 9—12-ig tartó tánccal egybekötve 25-én ismét megkezdi, amikor is tagjait és hozzátartozóit szívesen látja az elnökség. Belépődij nincs.

— **Eladta a talált holmikat.** Császi József napszámos tavaly októberben a sárospataki országúton egy zsákot talált, amelyben több párna, lepedő és egy dunyha volt. A talált tárgyakat azonban nem szolgáltatta be a rendőrségre, hanem eladta testvérének, Császi Istvánnak. Miután bűnösségüket mindketten beismerték, dr. Janka Dezső járásbiró bünösnek mondta ki őket és Császi Józsefet idegen ingóvagyon jogtalan eltulajdonítása miatt 15 napi fogházra, Császi Istvánt pedig orgazdaság vétsége miatt 20 pengő pénzbüntetésre itélte. Az itélet jogerős.

— **Az ipartestület sütő szakosztálya** csütörtökön délután 5 órakor az ipartestület dísztermében tisztújító ülést tart. Tárgy: Elöljárósági rendes és póttagjelölés, illetve szakosztályi elnökválasztás.

— **Az állatorvos autójának karambolja a sorompóval.** Biber Miklós állatorvos közvagyon gondatlanságból eredő megrongálásának vétsége miatt került hétfőn a törvényszék Fövényessy-tanácsa elé. A vád szerint tavaly júniusban az állatorvos autójával Berettyóújfaluból Szentmárton felé haladva, nekihajtott a leeresztett sorompónak és azt megrongálta. Biber Miklós a tárgyaláson előadta, hogy nem vette észre, hogy a sorompó kezd lefelé jönni, de amint észrevette a bajt, azonnal fékezett. Tagadta, hogy autójával nekiment volna a sorompónak, sőt azt állitotta, hogy a sorompóőr, aki nem látta a közeledő autót, ráeresztette az autójára a sorompót és neki körülbelül 60 pengős kárt okozott. A tanuk kihallgatása után a törvényszék megállapította, hogy az állatorvos gondatlanul járt el és ennek következtében jogerősen tiz pengő pénzbüntetésre itélte.

Izlelje meg a: **Kürthy**-*féle finom karlsbadi*

kétszersült-et!

Kapható: a KÖZTISZTVISELŐK, a HANGYA összes árudáiban és MINDEN FÜSZERÜZLETBEN!

Ára: csomagonként 38 fillér.

Időjóslás

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum 1.2, maximum 7.6 fok, este 6 órakor a hőmérséklet 6.6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 758.1 mm., csapadék 3.1.

Prognózis: Délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, a lecsapódások csökkennek. A hőmérséklet változatlan marad.

— **Ha kellemes otthont keres Budapesten,** akár hosszabb, akár rövidebb időre, a **Renaissance penzióban** szálljon meg. A Belváros szívében, **Irányi ucca 21. szám** alatt, a Véres Pálné ucca sarkán, pár lépésnyire a Kossuth Lajos uccától várja önt a **Renaissance penzió** tökéletes komforttal berendezett szobáival, kitünő ellátásával, úri közönségével. Ideális otthont nyujt mindenkinek budapesti tartózkodása idején. Különösen azoknak alkalmas, akik másodmagukkal utaznak Budapestre. Árai feltünően alacsonyak és mindenben hozzáigazoldnak a mai gazdasági viszonyokhoz.

— **A textilkészletek bejelentése.** A pénzügyminiszter rendelete értelmében a kereskedők, akik fonal vagy cérna árusításával foglalkoznak (textil, kézimunka, fűszerkereskedők és szatócsok is) tartoztak volna készleteiket január 8-ig bejelenteni. Akik ezt elmulasztották, a bejelentést sürgősen tegyék meg, nehogy pénzbírságnak tegyék ki magukat. Az 500 pengőn aluli készletek nem fizetnek textilváltságot, de ezek is bejelentésre kötelesek. A bejelentéseket a debreceni forgalmi adóhivatalhoz kell benyujtani, bélyegmentesen. — A Debreceni Kereskedő Társulat Elnöksége.

— **A 18 évesek bejelentési kötelezettsége.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara felhivja munkaadó érdekeltségének figyelmét arra, hogy a m. kir. Belügyminiszter úr 122.700—1935. B. M. számu rendeletének 1. §-a szerint minden magyar állampolgár (nemre való tekintet nélkül) életének 19-ik évébe való belépését — annak az évnek január hó 31-éig, amelyben a 18-ik életévet betölti — bejelenteni köteles. A bejelentést a m. kir. rendőrség debreceni kapitányságának bejelentő hivatalánál (Kossuth u. 20. I. em. 56. szoba) az erre a célra szolgáló bejelentő lapon kell eszközölni. Mindazok ellen, akik a 19-ik évükbe való belépésüket, — a kitüzött határidőn belül, — be nem jelentik, kihágási eljárást fognak indítani.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET

A SZINHÁZ MÜSORA

KEDD este 8-kor: **Bécsi tavasz.** (B. 15. bérlet.)

SZERDA d. u. fél 4-kor ifjúsági előadás: **Nagymama.** Vigjáték. — Este 8-kor: **Becsi tavasz.** (C. 15. bérlet.)

CSUTORTOK d. u. fél 4-kor zóna helyárakkal: **Pityu.** (Halassy Mariska.) — Este 8-kor: **Orosz Julia, Laurisin Lajos, Erdy Pál,** dr. **Dalnoky, Vermes és Komor Vilmos** felléptével: **Bohémélet,** Opera.

A színházi iroda hírei:

ÓRIÁSI AZ ÉRDEKLŐDÉS A CSUTORTÖKESTI »BOHÉMÉLET« OPERA IRÁNT

Talán soha olyan nagy érdeklődés nem volt Debrecenben operaest iránt, mint most, amikor csütörtökön szinrekerül Puccini legnagyobb és legszebb operája, a „Bohemélet". Hat olyan előkelő vendég vendégszerepel egy este, amilyenre példa még nem volt. Orosz Julia, az Operaháznak a primadonnája énekli a főszerepet, mig mellette Laurisin Lajos, az Operaház első tenoristája, Erdy Pál, a müncheni opera első baritonistája, dr Dalnoky Viktor, az Operaház baritonistája, Vermes Jenő, a Városi Szinház csodaszép hangu basszistája és Komor Vilmos, ez a zsenialis operakarnagy viszik majd olyan sikerre ezt a nagyoperat, amely emlékezetes marad mindig a debrecenieknek. Bár hat vendégszereplő van, a helyárak 40-től 380 fillérig (II—IV. sor) terjednek, hogy mindenkinek alkalma legyen ezt a csodálatos együttest hallgatni.

A félretett jegyeket csak kedd délig tartja fenn a pénztár. Vagyis aki eddig ki nem váltja a jegyét, annak jegyét a jelentkezés sorrendjében adják el.

EZÜSTMENYASSZONY

A budapesti Royal Színház nagy sikerrel játsza heteken óta az Ezüstmenyasszony című zenés játékot, Fedák Sári felléptével. A kitünő darabnak, a remek előadásnak igen nagy sikere van, a közönség minden este megtölti a színházat. Az együttes a legkitünőbb művészekből áll s köztük is feltünést kelt az egykori kitünő debreceni művésznő, Sulyok Mária, Debreceniek, akik kellemes estét akarnak Budapesten tölteni, nézzek meg az Ezüstmenyasszonyt.

MA és MINDEN ESTE

az idény legnagyobb operett ujdonsága, a

Bécsi tavasz

kerül szinre a Csokonai szinházban!

Csütörtök este! Csütörtök este!

OROSZ JULIA

Erdy Pál Laurisin L. Komor V.

Dr. Dalnoky V. Vermes J.

Bohémélet nagy opera.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 20-án, hétfőn, a következő bejelentések történtek:

Születések: Ferge László fuvaros fiu István; Deli János pincér, fiu István; Örünblath Leopold cipész s., leány Hajnalka; Juhász István állisz., fiu József; Mann Mór kőfaragó s., fiu Miklós és 3 halvaszületés.

Eljegyzések: Bihari László napszámos—Lovas Róza; Horváth Sándor fm.—Racz Julia; Szilágyi Lajos postaaltiszt—Szabó Mária; Nyilván András fm.—Jobbágy Julia; Bökönyi József honv. szkv.—Juhász Emma; Iványi Imre fm.—Felegyházi Julia; Sipos Sándor szabó s.—Kovács Irén.

Halálozások: Majinka Andrásné ref., 67 éves, Létai út 24. T. Nagy Gábor ref., 33 éves, Mester ucca 13. Kálló Géza ref., 41 éves Pacsirta u. 39. Koresmáros Lajos ref., 57 éves, Méhes u. 17. Hancz Mátyás r. kath., 67 éves, Varga u. 10. Iovag Chilinszky György r. kath., 71 éves, Kálvin tér 13. Hegedüs Mihály r. kath., 63 éves, Varga u. 23. Tóth Gyula ref., 7 hónapos, Ovoda u. 9. Tatár Katalin ref., 3 hónapos, Halap 194. Kotvász Józsefné g. kath., 51 éves, Bellegelő 292. Patai Gyula ref., 43 éves, Apponyi ucca 38. Oláh Elemér r. kath., 1 napos, Wesselényi u. 91. Fábián Irma g. kath. 30 éves, Dobó u. 22.

KÖZGAZDASÁG

DRÁGÁBB A ROZS

HATÁRIDŐÜZLET:

Búza: márciusra 17.95, 92, 88, 85, 82, 80, 78, 81, zárlat 17.81—82, májusra 18.22, 10, 12, 09, zárlat 18.10—18.11.

Rozs: márciusra 15.55, 50, 45, 41, 40, zárlat 15.39—42, májusra 15.50.

Tengeri: májusra 15.55, 60, 55, 51, 52, 55, zárlat 15.54—55ö júliusra 15.74.

KÉSZÁRUÜZLET:

Búza: tiszai 77 kg 17.95—18.20, 78 kg 18.10—18.40, 79 kg 18.25—18.55, 80 kg 18.50—18.75, ftiszai 77 kg 17.75—18.00, 78 kg 17.90—18.15, 79 kg 18.05—18.30, 80 kg 18.20—18.45.

Rozs: 15.60—15.70, takarmányárpa 16.40—16.90, zab 17.40—17.55, tengeri 14.10—14.20.

A készáruvásáron búza nem változott, rozs 5 fillérrel drágább, zab és tengeri 10—10, búzakorpa 5 fillérrel olcsóbb.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR

Felhajtás kövérsertés 1052, eladás 925, soványsertés 423, eladás 59. Árak: élősúlyban kilogrammonkint: hízlalóbeli nehézsertés 80—83, középnehéz 70—81, szedett nehéz 70—76, szedett középnehéz 76—80, szedett könnyü 62—80, hússertés 60—70, soványkoca 40—45, süldő 45—50, válaszott malac párja 8—12 pengő. Irányzat középnehézben élénk, egyébként lanyha.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.65—16.95, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 336.50—340.50, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 29.90—30.25 (500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével), 100 osztrák silling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

ORSZÁGOS VÁSAROK

Január 21, Kedd: Bieske, Devecser, Diósjenő, Gelej (pót), Gesztely, Kadarkút, Rudabánya, Solt, Szécsény.

Január 22, szerda: Bicske, Mikos széplak, Nemesvid, Tálya, Zalaszentlászló.

Január 24, péntek: Makó.

Január 25, szombat: Csökölv, Makó, Nagyharsány, Nemessándorház, Szekszárd (havi).

Gyászrovat

Fehértói Bániel

temetkezési vállalatának
Dégenfeld-tér 4. Telefón: 11—85.

temetései

Hegedüs Mihály, élt 63 évet. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a római katholikus egyház szertartása szerint. Lakás: Varga utca 23.

Korcsmáros Lajos, élt 63 évet. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Méhes utca 17. szám.

Erdős Pálné, szül. Szücs Eszter, élt 82 évet. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemetőben ref. egyházi szertartással. Lakás: Batthyány utca 1. sz.

Lengyel Miklós vendéglős, életének 32-ik évében elhunyt Nagylétán. Temetése Debrecenben kedden délelőtt háromnegyed 12 órakor lesz a Sz. Anna uccai temető kápolnából.

—

LOVAG CHILINSKI GYÖRGY MEGHALT

Általános részvétet keltett Debrecenben az a hír, hogy lovag Chilinski György, Perczel Karola, az ismert tánctanárnő férje meghalt. Az elhunyt a régi, békevilágbeli Debrecen egyik ismert és rokonszenves alakja volt. Apai ágon ősrégi lengyel nemesi család leszármazottja, egyik közeli hozzátartozója jelenleg is tagja a lengyel kormánynak. Édesanyja, báró O'Naghten Mária ir fejedelmi család sarja, akinek őse az országi katholikus üldözések idején jött Magyarországra s Pócspetrin volt magyarországi birtoka. Rokonságban állt az elhunyt anyai ágon a gróf Bethlen, báró Splényi, gróf Haller és gróf Földvári-családokkal.

Lovag Chylinski György a bécsi Theresianumban nevelkedett. Édesapja, nagyapja, fivére mind katonatisztek voltak, ő maga is erre a pályára lépett. Dragonyos tiszt lett és mint katona is a legkiválóbbak közé tartozott. Több, mint 35 éven keresztül élt Debrecenben, ahol nagy szeretetnek és tiszteletnek örvendett; tíz évig vezette a debreceni mozikat.

Lovag Chylinski György az utóbbi hetekben kezdett csak betegeskedni. Szívgyengeség tünetei kezdtek nála mutatkozni, szombaton reggel aztán annyira súlyosbodott az állapota, hogy a mentőket kellett hívni, de a klinikára való érkezés után nemsokára meghalt. Hetvenegy éves korában érte utól a halál.

—

Halálozás. Hegedüs Mihály asztalos kartársunk elhalálozott. Temetése e hó 21-én, kedden délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Felkérem az asztalos szakosztály tagjait, hogy elhunyt kartársunk végtisztességtételén minél nagyobb számban jelenjenek meg. Asztalos szakosztályi elnök.

Venni akar valamit?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Betörők a veneziai Vecsey-palotában

Róma, január 20. A velencei Canale Granden levő Vecsey-palotában, a nemré gelhunyt kiváló magyar hegedűművész özvegyének lakásában, betörők jártak.

Az özvegy nem tartózkodik Velencében és így a betörők teljesen zavartalanul dolgozhattak. A bútorzat egyrészét is magukkal vitték, még pedig úgy, hogy az egyes bútordarabokat az ablakból eresztették le a Canale Granden horgonyzó bárkájukba.

A következő éjjel, a jelekből ítélve ugyanazok a betörők, kirabolták egy amerikai hölgy palotáját. Eddig még nem sikerült a betörők nyomára akadni.

Őrizetbe vettek egy munkást a református egyházi hivatali betörés ügyében

A református egyház hivatalában történt betörés ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást. A jelek szerint nem vándorbetörők, hanem a debreceni világ lovagjai követték el a vakmerő betörést, amelynek haditervét jóelőre kieszelték és különböző ürügyek alatt helyszini látogatásokat is tettek a hivatalban.

A nyomozás, úgy látszik, jó úton halad előre, mert hétfőn már őrizetbe is vettek egy munkást, aki alaposan gyanusítható, hogy része van a betörésben. Közelebbi adatokat a nyomozás érdekében nem közölhetünk.

Holnap lesz Bokor Margit hangversenye az Arany Bika dísztermében

A Zenekedvelők-Köre harmadik bérleti hangversenye holnap este 8 órakor lesz az Arany Bika dísztermében. BOKOR MARGIT, a bécsi állami Opera művésznője szerdán délben érkezik meg Debrecenbe, HERZ OTTÓ dr kíséretében, az állomáson a Zenekedvelők-Köre vezetősége fogadja a művésznőt.

A hangversenyt nagy érdeklődés előzi meg, a jegyek nagy része elővételben kelt el. Ma és szerdán egésznap működik a két elővételi pénztár, a „Méliusz" könyvkereskedésben és a Bika előcsarnokában levő. Szerdán este fél 8 órától kezdve az esti pénztár árusítja a jegyeket.

Cigányok elraboltak és Magyarországra hoztak három lengyel kisdiákot

Budapest, január 20. Ma délelőtt a főkapitányság bűnügyi osztálya rádiogramot kapott a varsói rendőrfőkapitányságtól. Ebben értesítik a főkapitányságot arról, hogy három lengyel kisfiú rejtélyes körülmények között eltűnt szülei lakásáról s a rendőri nyomozás adatai szerint mindhárman Magyarországra kerültek.

A lodzi kerületben lévő Zdunska városban lakott Skotnicki Mariam nyolcéves elemista tanuló, Marciniák Jan ugyancsak nyolcéves elemiiskolai tanuló és Gorzki Kazimir. Még december 18-án történt, hogy kora reggel a tojásdadarcú, szőkehajú diákegyenruhát viselő Skatnicki Marian találkozott két társával, a kerekarcú, kékszemű, barnahajú Marciniák Jannal és a gyenge testalkatú, közepesen táplált, kakizubbonyt viselő, világosszőke hajú Gorzki Kazimirrel. Még látták őket féltíz tájban egy nyilvános park közelében, aztán teljesen nyomuk veszett. A lengyel rendőrségnek az a gyanuja, hogy mindhárman bűntény áldozatai lettek, egy vándor-cigánykaraván elrabolta őket és a cigányok az elrablott gyerekekkel Magyarországra jöttek. A gyanura az adott alapot, hogy egyikük sem vitte magával megtakarított pénzét. A három elválhatatlan jóbarátnak különben sem voltak kalandos tervei.

A varsói rendőrség rádiógramja Marciniák Jan különös ismertetőjeleként azt is feltünteti, hogy a nyolcéves diák nagyon szereti a metélttésztát.

SPORT

Nehezen győzött a Bocskay a megnyitó mérkőzésen

Vasárnap az egyetemi pályán a DEAC ellen játszotta megnyitó mérkőzését a Bocskay csapata. A profik a legkomplettebb összeállításban, Békésivel a jobbösszekötő, Dóczával a balhalf helyén álltak ki, de az esőzéstől teljesen átázott és életveszélyesnek mondható pályán nehezen tudtak eredményt elérni.

Háromszor harminc perces félidőt játszottak és az első harmadban felváltva estek a gólok Takács, Pásztor, Teleki, majd ismét Pásztor révén. A második harmadban már sokkal jobban játszott a Bocskay, Takács, Markos, majd Teleki révén három gólt szerez és a DEAC már csak egyszer tud eredményes lenni, Komádi révén. Az utolsó harmadban Orosz játszik Békési és Pap Palotás helyén, de gól már nem esik.

A Bocskayban Varga kivételével mindenki kielégített. Talán csak Orosz mozgott nagy testüvel miatt nehezen a sáros talajon. A DEAC-ban Jávor, Bernát és Pásztor tetszett.

TALPON A NEMZETI BAJNOKSÁG MEZÖNYE

A vasárnapi bajnoki megnyitóra tekintettel már valamennyi ligacsapat komolyabb mérkőzést játszott. A téli turáról nemrégen hazatért csapatok megőrizték formájukat és ennek megfelelően győztek is. A tréningmérkőzések eredményei: Ferencváros—Postás 14.4, Ujpest—III. ker. 13.3, Phöbus—Nemzeti 4:3, Budafok—Budatétény 10:1, Törekvés—Testvériség 12:2. A többi csapatok csak treniroztak.

—

AZ OSZTRÁKOK BRAVUROSAN GYŐZTEK

Madridban a spanyolok ellen zsufolt nézőtér előtt végig izgalmas küzdelmet vívott a két csapat és felváltva estek a gólok. Az osztrákok 3:4-ről vívták ki az 5:4 arányú győzelmet. Mérkőzés után a spanyol játékosok sírva vonultak le a pályáról. Ettől a csapattól a Bocskay tavaly 4:7-re kapott ki, de akkor még Zamora védett.

Az erdélyi oláhok reformációja

Révész Imre dr. előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam tizedik előadását január 23-án, csütörtökön este 6 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében tartja. Előadó dr. Révész Imre egyetemi ny. r. tanár, ki „Az erdélyi oláhok reformációja" címen fog előadást tartani.

Az előadás keretében rámutat a nyugati és keleti lelkiség közötti alapvető különbségekre. Ki fogja mutatni, hogy a reformáció csak a nyugati keresztyén lelkiség talaján támadhatott. De ugyanakkor a a nyugati keresztyénségben élő aktiv missziói vonás mindig arra ösztönözte úgy a római katholicizmust, mint a protestantizmust, hogy a passziv, kizárólag befelé élő görögkeleti keresztyénséget is bevonja a saját hatáskörébe. Protestáns részről már Melanchton és a tübingai theológusok megindították a görögkeleti egyházzal való unió kísérleteit, eredménytelenül. A kalandor Heraklides Jakab moldvai vajda 1560 körül akarta bevezetni oláhjai közé a lutheri protestántizmust. Lukaris Cyrill konstantinápolyi patriárka pedig 1620—1638 között az egész görög egyházat kálvini hitüvé akarta tenni. Azonban mindkét vállalkozásnak tragikus vége lett. Az erdélyi protestántizmus az ottani oláhok közt már az 1540-es évektől már meginditotta a missziót, előbb szász lutheránus, majd magyar református részről. Ezt az erdélyi protestáns vezetők már azért is keresztyén kötelességüknek érezték, mert az erdélyi oláhság nagy tömegeinek vallása tulajdonképen csak némi keresztyén mázzal bevont balkáni sötét pogányos babonaság volt: papjaik műveltsége csak úgy, mint hiveiké, a lehető legalacsonyabb színvonalon állott. A protestantizmus azt tekinti első feladatának, hogy az oláh népet megtanítsa a saját oláh nyelvének irására és olvasására, mert addig az oláhság egyházi nyelve a bulgár—szláv, irása a cyrill betü volt. Az oláh népet a maga teljes szellemi elmaradottságából először a reformáció emeli ki, amikor nyelvét irodalmi nyelvvé teszi és megajándékozza a latin ábécével. Ugy az első cyrill betüt, mint az első latin betüt, oláh könyvnyomdászok készítették: az utóbbi a Méliusz Péter és Szegedi Gergely református énekeskönyv egyes darabjainak oláh fordítása volt.

Az előadás díjtalan, melyre Debrecen érdeklődő közönségét ezuton is meghivja az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETÉT.

— **KIE-előadás a Nyilastelepen.** A KIE nyilastelepi csoportja január hó 21-én, kedden este pontosan 7 órai kezdettel szabadegyetemi előadást tart, amelynek címe: »Hárommillió fiú«.

— **A lakatos szakosztály** e hó 21-én, kedden délután 5 órai kezdettel tartja meg az ipartestület helyiségében tisztújító ülését.

x **Villanyondulálás** leszállított árban. Elsőrendű munka. Bironál, Piac ucca 58.

— **Meghivó.** A debreceni református tanitók Segélyegyesülete ezévi közgyülését január hó 31-én 10 órai kezdettel az egyhátanácsteremben tartja meg. A Segélyegyesület tagjait ezúton is meghivja az elnökség.

— **Az ácsmesterek szakosztálya** e hó 21-én, kedden délután 4 órai kezdettel tartja az ipartestület tanácstermében tisztújító ülését.

— **A Debreceni Sakkör** pénteken este 8 órai kezdettel tisztújító rendes közgyűlést tart az Ujságiró Clubban a következő tárgysorozattal: 1. Titkári jelentés. 2. Számvizsgálóbizotság jelentése. 3. Tisztikar felmentése. 4. Az új tisztikar megválasztása. 5. Költségvetés megállapitása. 6. Indítványok. A tagok feltétlen megjelenését kéri az elnökség.

— **A kőművesiparosok szakosztálya** e hó 25-én, szombaton délután 4 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében tisztújító ülést tart.

— **A Kereskedők és Utazók Egyesületének összejövetele.** A Kereskedők és Utazók Egyesülete a szokásos szombat esti családi összejöveteleket 9—12-ig tartó tánccal egybekötve 25-én ismét megkezdi, amikor is tagjait és hozzátartozóit szivesen látja az elnökség. Belépődij nincs.

— **Eladta a talált holmikat.** Császi József napszámos tavaly októberben a sárospataki országúton egy zsákot talált, amelyben több párna, lepedő és egy dunyha volt. A talált tárgyakat azonban nem szolgáltatta be a rendőrségre, hanem eladta testvérének, Császi Istvánnak. Miután bünösségüket mindketten beismerték, dr. Janka Dezső járásbiró bünösnek mondta ki őket és Császi Józsefet idegen ingóvagyon jogtalan eltulajdonítása miatt 15 napi fogházra, Császi Istvánt pedig orgazdaság vétsége miatt 20 pengő pénzbüntetésre itélte. Az itélet jogerős.

— **Az ipartestület sütő szakosztálya** csütörtökön délután 5 órakor az ipartestület dísztermében tisztújító ülést tart. Tárgy: Előljárósági rendes és póttagjelölés, illetve szakosztályi elnökválasztás.

— **Az állatorvos autójának karambolja a sorompóval.** Biber Miklós állatorvos közvagyon gondatlanságból eredő megrongálásának vétsége miatt került hétfőn a törvényszék Fövényessy-tanácsa elé. A vád szerint tavaly júniusban az állatorvos autójával Berettyóújfaluból Szentmárton felé haladva, nekihajtott a leeresztett sorompónak és azt megrongálta. Biber Miklós a tárgyaláson előadta, hogy nem vette észre, hogy a sorompó kezd lefelé jönni, de amint észrevette a bajt, azonnal fékezett. Tagadta, hogy autójával nekiment volna a sorompónak, sőt azt állította, hogy a sorompóőr, aki nem látta a közeledő autót, ráeresztette az autójára a sorompót és neki körülbelül 60 pengős kárt okozott. A tanuk kihallgatása után a törvényszék megállapította, hogy az állatorvos gondatlanul járt el és ennek következtében jogerősen tiz pengő pénzbüntetésre itélte.

Izlelje meg a: **Kürthy**-*féle finom karlsbadi*

kétszersült-et!

Kapható: a KÖZTISZTVISELŐK, a HANGYA összes árudában és MINDEN FÜSZERÜZLETBEN!
Ára: csomagonként 38 fillér.

Időjóslás

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum 1.2, maximum 7.6 fok, este 6 órakor a hőmérséklet 6.6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 758.1 mm., csapadék 3.1.

Prognózis: Délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, a lecsapódások csökkennek. A hőmérséklet változatlan marad.

— **Ha kellemes otthont keres Budapesten,** akár hosszabb, akár rövidebb időre, a **Renaissance penzióban** szálljon meg. A Belváros szivében, **Irányi ucca 21. szám** alatt, a Véres Pálné ucca sarkán, pár lépésnyire a Kossuth Lajos uccától várja önt a **Renaissance penzió** tökéletes komforttal berendezett szobáival, kitünő ellátásával, úri közönségével. Ideális otthont nyujt mindenkinek budapesti tartózkodása idején. Különösen azoknak alkalmas, akik másodmagukkal utaznak Budapestre. Árai feltünően alacsonyak és mindenben hozzáigazoldnak a mai gazdasági viszonyokhoz.

— **A textilkészletek bejelentése.** A pénzügyminiszter rendelete értelmében a kereskedők, akik fonal vagy cérna árusításával foglalkoznak (textil, kézimunka, füszerkereskedők és szatócsok is) tartoztak volna készleteiket január 8-ig bejelenteni. Akik ezt elmulasztották, a bejelentést sürgősen tegyék meg, nehogy pénzbírságnak tegyék ki magukat. Az 500 pengőn aluli készletek nem fizetnek textilváltságot, de ezek is bejelentésre kötelesek. A bejelentéseket a debreceni forgalmi adóhivatalhoz kell benyujtani, bélyegmentesen. — A Debreceni Kereskedő Társulat Elnöksége.

— **A 18 évesek bejelentési kötelezettsége.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara felhivja munkaadó érdekeltségének figyelmét arra, hogy a m. kir. Belügyminiszter úr 122.700—1935. B. M. számu rendeletének 1. §-a szerint minden magyar állampolgár (nemre való tekintet nélkül) életének 19-ik évébe való belépését — annak az évnek január hó 31-éig, amelyben a 18-ik életévet betölti — bejelenteni köteles. A bejelentést a m. kir. rendőrség debreceni kapitányságának bejelentő hivatalánál (Kossuth u. 20. I. em. 56. szoba) az erre a célra szolgáló bejelentő lapon kell eszközölni. Mindazok ellen, akik a 19-ik évükbe való belépésüket, — a kitüzött határidőn belül, — be nem jelentik, kihágási eljárást fognak indítani.

SZINHÁZ MÜVÉSZET

A SZINHÁZ MÜSORA

KEDD este 8-kor: **Bécsi tavasz.** (B. 15. bérlet.)

SZERDA d. u. fél 4-kor ifjúsági előadás: **Nagymama.** Vígjáték. — Este 8-kor: **Bécsi tavasz.** (C. 15. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK d. u. fél 4-kor zóna helyárakkal: **Pityu.** (Halassy Mariska.) — Este 8-kor: **Orosz Julia, Laurisin Lajos, Érdy Pál,** dr. **Dalnoky, Vermes és Komor Vilmos** felléptével: **Bohémélet,** Opera.

—

A színházi iroda hírei:

ÓRIÁSI AZ ÉRDEKLŐDÉS A CSÜTÖRTÖKESTI »BOHÉMÉLET« OPERA IRÁNT

Talán soha olyan nagy érdeklődés nem volt Debrecenben operaest iránt, mint most, amikor csütörtökön szinrekerül Puccini legnagyobb és legszebb operája, a „Bohemélet". Hat olyan előkelő vendég vendégszerepel egy este, amilyenre példa még nem volt. Orosz Julia, az Operaháznak a primadonnája énekli a főszerepet, mig mellette Laurisin Lajos, az Operaház első tenoristája, Érdy Pál, a müncheni opera első baritonistája, dr Dalnoky Viktor, az Operaház baritonistája, Vermes Jenő, a Városi Szinház csodaszép hangu basszistája és Komor Vilmos, ez a zsenialis operakarnagy viszik majd olyan sikerre ezt a nagyoperat, amely emlékezetes marad mindig a debrecenieknek. Bár hat vendégszereplő van, a helyárak 40-től 380 fillérig (II—IV. sor) terjednek, hogy mindenkinek alkalma legyen ezt a csodálatos együttest hallgatni.

A félretett jegyeket csak kedd délig tartja fenn a pénztár. Vagyis aki eddig ki nem váltja a jegyét, annak jegyét a jelentkezés sorrendjében adják el.

EZÜSTMENYASSZONY

A budapesti Royal Szinház nagy sikerrel játsza hetek óta az Ezüstmenyasszony című zenés játékot, Fedák Sári felléptével. A kitünő darabnak, a remek előadásnak igén nagy sikere van, a közönség minden este megtölti a színházat. Az együttes a legkitünőbb művészekből áll s köztük is feltünést kelt az egykori kitünő debreceni művésznő, Sulyok Mária, Debreceniek, akik kellemes estét akarnak Budapesten tölteni, nézzek meg az Ezüstmenyasszonyt.

MA és MINDEN ESTE

az idény legnagyobb operett ujdonsága, a

Bécsi tavasz

kerül szinre a Csokonai szinházban!

Csütörtök este! Csütörtök este!

OROSZ JULIA

Érdy Pál Laurisin L. Komor V.

Dr. Dalnoky V. Vermes J.

Bohémélet nagy opera.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 20-án, hétfőn, a következő bejelentések történtek:

Születések: Ferge László fuvaros fiu István; Deli János pincér, fiu István; Örünblath Leopold cipész s., leány Hajnalka; Juhász István állisz., fiu József; Mann Mór kőfaragó s., fiu Miklós és 3 halvaszületés.

Eljegyzések: Bihari László napszámos—Lovas Róza; Horváth Sándor fm.—Racz Julia; Szilágyi Lajos postaaltiszt—Szabó Mária; Nyilvári András fm.—Jobbágy Julia; Bökönyi József honv. szkv.—Juhász Emma; Iványi Imre fm.—Felegyházi Julia; Sipos Sándor szabó s.—Kovács Irén.

Halálozások: Majinka Andrásné ref., 67 éves, Létai út 24. T. Nagy Gábor ref., 33 éves, Mester ucca 13. Kálló Géza ref., 41 éves Pacsirta u. 39. Koresmáros Lajos ref., 57 éves, Méhes u. 17. Hancz Mátyás r. kath., 67 éves, Varga u. 10. Iovag Chilinszky György r. kath., 71 éves, Kálvin tér 13. Hegedüs Mihály r. kath., 63 éves, Varga u. 23. Tóth Gyula ref., 7 hónapos, Ovoda u. 9. Tatár Katalin ref., 3 hónapos, Halap 194. Kotvász Józsefné g. kath., 51 éves, Bellegelő 292. Patai Gyula ref., 43 éves, Apponyi ucca 38 Oláh Elemér r. kath., 1 napos, Wesselényi u. 91. Fábián Irma g. kath. 30 éves, Dobó u. 22.

KÖZGAZDASÁG

DRÁGÁBB A ROZS

HATÁRIDŐÜZLET:

Búza: márciusra 17.95, 92, 88, 85, 82, 80, 78, 81, zárlat 17.81—82, májusra 18.22, 10, 12, 09, zárlat 18.10—18.11.

Rozs: márciusra 15.55, 50, 45, 41, 40, zárlat 15.39—42, májusra 15.50.

Tengeri: májusra 15.55, 60, 55, 51, 52, 55, zárlat 15.54—55ö júliusra 15.74.

KÉSZÁRUÜZLET:

Búza: tiszai 77 kg 17.95—18.20, 78 kg 18.10—18.40, 79 kg 18.25—18.55, 80 kg 18.50—18.75, ftiszai 77 kg 17.75—18.00, 78 kg 17.90—18.15, 79 kg 18.05—18.30, 80 kg 18.20—18.45.

Rozs: 15.60—15.70, takarmányárpa 16.40—16.90, zab 17.40—17.55, tengeri 14.10—14.20.

A készáruvásáron búza nem változott, rozs 5 fillérrel drágább, zab és tengeri 10—10, búzakorpa 5 fillérrel olcsóbb.

—

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR

Felhajtás kövérsertés 1052, eladás 925, soványsertés 423, eladás 59. Árak: élősúlyban kilogrammonkint: hízlalóbeli nehézsertés 80—83, középnehéz 70—81, szedett nehéz 70—76, szedett középnehéz 76—80, szedett könnyü 62—80, hússertés 60—70, soványkoca 40—45, süldő 45—50, választott malac párja 8—12 pengő. Irányzat középnehézben élénk, egyébként lanyha.

—

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.65—16.95, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 336.50—340.50, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 29.90—30.25 (500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével), 100 osztrák silling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

—

ORSZÁGOS VÁSAROK

Január 21, Kedd: Bieske, Devecser, Diósjenő, Gelej (pót), Gesztely, Kadarkút, Rudabánya, Solt, Szécsény.

Január 22, szerda: Bieske, Mikos széplak, Nemesvid, Tálya, Zalaszentlászló.

Január 24, péntek: Makó.

Január 25, szombat: Csökölv, Makó, Nagyharsány, Nemessándorház, Szekszárd (havi).

Gyászrovat

Fehértói Bániel

temetkezési vállalatának
Dégenfeld-tér 4. Telefon: 11—85.

temetései

Hegedüs Mihály, élt 63 évet. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a római katholikus egyház szertartása szerint. Lakás: Varga utca 23.

Korcsmáros Lajos, élt 63 évet. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Méhes ucca 17. szám.

Erdős Pálné, szül. Szücs Eszter, élt 82 évet. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemetőben ref. egyházi szertartással. Lakás: Batthyány ucca 1. sz.

Lengyel Miklós vendéglős, életének 32-ik évében elhunyt Nagylétán. Temetése Debrecenben kedden délelőtt háromnegyed 12 órakor lesz a Sz. Anna uccai temető kápolnából.

—

LOVAG CHILINSKI GYÖRGY MEGHALT

Általános részvétet keltett Debrecenben az a hír, hogy lovag Chilinski György, Perczel Karola, az ismert tánctanárnő férje meghalt. Az elhunyt a régi, békevilágbeli Debrecen egyik ismert és rokonszenves alakja volt. Apai ágon ősrégi lengyel nemesi család leszármazottja, egyik közeli hozzátartozója jelenleg is tagja a lengyel kormánynak. Édesanyja, báró Ó'Naghten Mária ir fejedelmi család sarja, akinek őse az irországi katholikus üldözések idején jött Magyarországra s Pócspetrin volt magyarországi birtoka. Rokonságban állt az elhunyt anyai ágon a gróf Bethlen, báró Splényi, gróf Haller és gróf Földvári-családokkal.

Lovag Chylinski György a bécsi Theresianumban nevelkedett. Édesapja, nagyapja, fivére mind katonatisztek voltak, ő maga is erre a pályára lépett. Dragonyos tiszt lett és mint katona is a legkiválóbbak közé tartozott. Több, mint 35 éven keresztül élt Debrecenben, ahol nagy szeretetnek és tiszteletnek örvendett; tíz évig vezette a debreceni mozikat.

Lovag Chylinski György az utóbbi hetekben kezdett csak betegeskedni. Szívgyengeség tünetei kezdtek nála mutatkozni, szombaton reggel aztán annyira súlyosbodott az állapota, hogy a mentőket kellett hívni, de a klinikára való érkezés után nemsokára meghalt. Hetvenegy éves korában érte utól a halál.

—

Halálozás. Hegedüs Mihály asztalos kartársunk elhalálozott. Temetése e hó 21-én, kedden délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Felkérem az asztalos szakosztály tagjait, hogy elhunyt kartársunk végtisztességtételén minél nagyobb számban jelenjenek meg. Asztalos szakosztályi elnök.

Venni akar valamit?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Betörők a veneziai Vecsey-palotában

Róma, január 20. A velencei Canale Granden levő Vecsey-palotában, a nemré gelhunyt kiváló magyar hegedűművész özvegyének lakásában, betörők jártak.

Az özvegy nem tartózkodik Velencében és így a betörők teljesen zavartalanul dolgozhattak. A bútorzat egyrészét is magukkal vitték, még pedig úgy, hogy az egyes bútordarabokat az ablakból eresztették le a Canale Granden horgonyzó bárkájukba.

A következő éjjel, a jelekből ítélve ugyanazok a betörők, kirabolták egy amerikai hölgy palotáját. Eddig még nem sikerült a betörők nyomára akadni.

Őrizetbe vettek egy munkást a református egyházi hivatali betörés ügyében

A református egyház hivatalában történt betörés ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást. A jelek szerint nem vándorbetörők, hanem a debreceni világ lovagjai követték el a vakmerő betörést, amelynek haditervét jóelőre kieszelték és különböző ürügyek alatt helyszini látogatásokat is tettek a hivatalban.

A nyomozás, úgy látszik, jó úton halad előre, mert hétfőn már őrizetbe is vettek egy munkást, aki alaposan gyanusítható, hogy része van a betörésben. Közelebbi adatokat a nyomozás érdekében nem közölhetünk.

Holnap lesz Bokor Margit hangversenye az Arany Bika dísztermében

A Zenekedvelők-Köre harmadik bérleti hangversenye holnap este 8 órakor lesz az Arany Bika dísztermében. BOKOR MARGIT, a bécsi állami Opera művésznője szerdán délben érkezik meg Debrecenbe, HERZ OTTÓ dr kíséretében, az állomáson a Zenekedvelők-Köre vezetősége fogadja a művésznőt.

A hangversenyt nagy érdeklődés előzi meg, a jegyek nagy része elővételben kelt el. Ma és szerdán egésznap működik a két elővételi pénztár, a „Méliusz" könyvkereskedésben és a Bika előcsarnokában levő. Szerdán este fél 8 órától kezdve az esti pénztár árusítja a jegyeket.

Cigányok elraboltak és Magyarországra hoztak három lengyel kisdiákot

Budapest, január 20. Ma délelőtt a főkapitányság bűnügyi osztálya rádiogramot kapott a varsói rendőrfőkapitányságtól. Ebben értesítik a főkapitányságot arról, hogy három lengyel kisfiú rejtélyes körülmények között eltűnt szülei lakásáról s a rendőri nyomozás adatai szerint mindhárman Magyarországra kerültek.

A lodzi kerületben lévő Zdunska városban lakott Skotnicki Mariam nyolcéves elemista tanuló, Marciniák Jan ugyancsak nyolcéves elemiiskolai tanuló és Gorzki Kazimir. Még december 18-án történt, hogy kora reggel a tojásdadarcú, szőkehajú diákegyenruhát viselő Skatnicki Marian találkozott két társával, a kerekarcú, kékszemű, barnahajú Marciniák Jannal és a gyenge testalkatú, közepesen táplált, kakizubbonyt viselő, világosszőke hajú Gorzki Kazimirrel. Még látták őket félliz tájban egy nyilvános park közelében, aztán teljesen nyomuk veszett. A lengyel rendőrségnek az a gyanuja, hogy mindhárman bűntény áldozatai lettek, egy vándor-cigánykaraván elrabolta őket és a cigányok az elrablott gyerekekkel Magyarországra jöttek. A gyanura az adott alapot, hogy egyikük sem vitte magával megtakarított pénzét. A három elválhatatlan jóbarátnak különben sem voltak kalandos tervei.

A varsói rendőrség rádiógramja Marciniák Jan különös ismertetőjeleként azt is feltünteti, hogy a nyolcéves diák nagyon szereti a metélttésztát.

SPORT

Nehezen győzött a Bocskay a megnyitó mérkőzésen

Vasárnap az egyetemi pályán a DEAC ellen játszotta megnyitó mérkőzését a Bocskay csapata. A profik a legkompletteb összeállításban, Békésivel a jobbösszekötő, Dóczával a balhalf helyén álltak ki, de az esőzéstől teljesen átázott és életveszélyesnek mondható pályán nehezen tudtak eredményt elérni.

Háromszor harminc perces félidőt játszottak és az első harmadban felváltva estek a gólok Takács, Pásztor, Teleki, majd ismét Pásztor révén. A második harmadban már sokkal jobban játszott a Bocskay, Takács, Markos, majd Teleki révén három gólt szerez és a DEAC már csak egyszer tud eredményes lenni, Komádi révén. Az utolsó harmadban Orosz játszik Békési és Pap Palotás helyén, de gól már nem esik.

A Bocskayban Varga kivételével mindenki kielégített. Talán csak Orosz mozgott nagy testúlya miatt nehezen a sáros talajon. A DEAC-ban Jávor, Bernát és Pásztor tetszett.

TALPON A NEMZETI BAJNOKSÁG MEZŐNYE

A vasárnapi bajnoki megnyitóra tekintettel már valamennyi ligacsapat komolyabb mérkőzést játszott. A téli turáról nemrégen hazatért csapatok megőrizték formájukat és ennek megfelelően győztek is. A tréningmérkőzések eredményei: Ferencváros—Postás 14.4, Ujpest—III. ker. 13.3, Phöbus—Nemzeti 4:3, Budafok—Budatétény 10:1, Törekvés—Testvériség 12:2. A többi csapatok csak treniroztak.

—

AZ OSZTRÁKOK BRAVUROSAN GYŐZTEK

Madridban a spanyolok ellen zsufolt nézőtér előtt végig izgalmas küzdelmet vívott a két csapat és felváltva estek a gólok. Az osztrákok 3:4-ről vívták ki az 5:4 arányú győzelmet. Mérkőzés után a spanyol játékosok sírva vonultak le a pályáról. Ettől a csapattól a Bocskay tavaly 4:7-re kapott ki, de akkor még Zamora védett.

Az erdélyi oláhok reformációja

Révész Imre dr. előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam tizedik előadását január 23-án, csütörtökön este 6 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében tartja. Előadó dr. Révész Imre egyetemi ny. r. tanár, ki „Az erdélyi oláhok reformációja" címen fog előadást tartani.

Az előadás keretében rámutat a nyugati és keleti lelkiség közötti alapvető különbségekre. Ki fogja mutatni, hogy a reformáció csak a nyugati keresztyén lelkiség talaján támadhatott. De ugyanakkor a a nyugati keresztyénségben élő aktiv missziói vonás mindig arra ösztönözte úgy a római katholicizmust, mint a protestantizmust, hogy a passziv, kizárólag befelé élő görögkeleti keresztyénséget is bevonja a saját hatáskörébe. Protestáns részről már Melanchton és a tübingai theologusok megindították a görögkeleti egyházzal való unió kísérleteit, eredménytelenül. A kalandor Heraklides Jakab moldvai vajda 1560 körül akarta bevezetni oláhjai közé a lutheri protestántizmust. Lukaris Cyrill konstantinápolyi patriárka pedig 1620—1638 között az egész görög egyházat kálvini hitüvé akarta tenni. Azonban mindkét vállalkozásnak tragikus vége lett. Az erdélyi protestántizmus az ottani oláhok közt már az 1540-es évektől már megindította a missziót, előbb szász lutheránus, majd magyar református részről. Ezt az erdélyi protestáns vezetők már azért is keresztyén kötelességüknek érezték, mert az erdélyi oláhság nagy tömegeinek vallása tulajdonképen csak némi keresztyén mázzal bevont balkáni sötét pogányos babonaság volt: papjaik műveltsége csak úgy, mint hiveiké, a lehető legalacsonyabb színvonalon állott. A protestantizmus azt tekinti első feladatának, hogy az oláh népet megtanítsa a saját oláh nyelvének irására és olvasására, mert addig az oláhság egyházi nyelve a bulgár—szláv, irása a cyrill betű volt. Az oláh népet a maga teljes szellemi elmaradottságából először a reformáció emeli ki, amikor nyelvét irodalmi nyelvvé teszi és megajándékozza a latin ábécével. Ugy az első cyrill betűt, mint az első latin betűt, oláh könyv-[illegible] az erdélyi [illegible] tatták: az utóbbi a Méliusz Péter és Szegedi Gergely református énekeskönyv egyes darabjainak oláh fordítása volt.

Az előadás díjtalan, melyre Debrecen érdeklődő közönségét ezuton is meghivja az Iskolánkívüli Népmüvelési Bizottság.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETÉT.

HIRDETMÉNY

Értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr az 1891:XIII. te. 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. belügy- és földmivelésügyi miniszter urakkal egyetértve elrendelte, hogy a vidéki törvényhatósági városok területén, tehát Debrecenben is, a tulnyomóan élelmiszerek árusitására berendezett üzletekből vasárnapokon és Szent István napján *reggel 7 órától délelőtt 8 óráig élő és jegelt halat is szabad árusitani.*

Ez a rendelet 1935. évi december hó 29. napján lépett életbe.

Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Tilos élelmiszerárusító vagy feldolgozó üzemekbe kutyákat vinni.

A járványos megbetegedések megelőzése és tovább terjedésének lehető megakadályozása érdekében az 1876. XIV. t. c. 157. §. c. pontjában biztositott jogom alapján a város területén levő élelmiszereket előállító, feldolgozó és árusító üzletekbe a kutyáknak a bevitelét azonnali hatállyal eltiltom. Jelen rendelkezésem be nem tartása az 1876. XIV. t. c. 7. §-ába ütköző, 600 pengőig terjedhető és behajthatatlanság esetén elzárásra is átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetendő kihágási cselekményt képez. Felhivom a város lakósságát, hogy most kiadott rendelkezésemhez saját jól felfogott érdekében annyival is inkább alkalmazkodjék, mert a tilalom betartását állandóan ellenőriztetem s annak be nem tartása esetén a kihágási eljárás lefolytatását megindittatom.

Polgármester.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szólg két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hiretésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Király kávéi mégis a legjobbak!
Aromás, zamatos kávét! Király üzletében a vevő előtt pörkölik
Degenfeld-tér 11. szám.

HÁZASSÁG

Nősülnének
30 éves intelligens földbirtokos, nyugdijjogosult köztisztviselők, önálló kereskedők, iparosok vannak Házasságközvetitő irodámba előjegyezve, Széchenyi u. 7. sz. 3380

LEVELEZÉS

Tűzifát, szenet, kokszot, brikettet a legjobb minőségben 100 kg-ot már **házhoz szállitva**, katonatiszteknek, altiszteknek, **»Unió«** tagoknak havi részletfizetésre is **készpénzáron** szolgál ki **»Margit«** tüzifa- és szénkereskedelmi vállalat, — »Margit-fürdő« mellett. Telefon: 10-24 3346

Ötvenes
hatvanas úrral ismeretséget kötnék, vidékivel is. Címet »Támpont« jeligére kiadóba kérek. 220

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

Fiatal
bejárónő reggel 9—13-ig felvétetik. Szoboszlói út 2., bérház C-lépcső 10. 3991

Nagy
vállalat keres inkasszánst 2—3000 pengő óvadékkal. Irásbeli ajánlatok »Inkasszáns« jeligére a kiadóba. 3998

Gyakorlott
baromfi-koppasztókat és **tojás-lámpázókat** felvesz Fortuna Árukereskedelmi Rt. baromfi és tojás osztálya, Vágóhid u. 10. Bankházlalda. 3997

Bejárólányt
keresek házimunkára. — Deák Ferenc u. 9. sz., keresztépület. 216

Fiatal
munkásleány légyfogókészitéshez állandó könnyü munkára felvétetik. Garai u. 16.

Cipésztanulónak
jó családból való fiút felvesz Kovács Kálmán cipészmester, Kossuth ucca 49. 217

Szakácsnő,
ki főzésben teljesen jártas, úri házaktól hosszú bizonyitvánnyal rendelkezik, Budapestre negyven pengő fizetéssel, útiköltséggel elsejére felvétetik. Jelentkezni: csütörtök déltől péntek délig. Hatvan ucca 63. 4000

ALLAST KERESŐK

Varrónő
ajánlkozik, felsőruha és fehérnemü varrásban jártas, napi 1.50-ért. Rakovszky u. 20. 3420

Gazdatisztnek
ajánlkozom nagy gyakorlattal. Cim a kiadóban. 3992

PÉNZ

Kölcsönöket
folyósitunk I. helyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre, kurrens árura és finanicrozási célokra. Magyar Általános Takarékpénztár, — Piac u. 81. 3814

INGATLAN

Késes ucca 32.
számú jó családi ház szabad kézből eladó. Értekezni lehet a helyszinen a tulajdonossal. 4013

Házhely,
300 öles, gyümölcsös, egyetem mellett olcsón. Értekezhetni Poroszlay út 71. 218

ELLÁTÁS

AKAR
jó házikosztot és kellemes lakást? Jöjjön a Hungária pensióba lakni. Szobák ágyakra és hónapszámra, Ferenc József út 59

Elsőrendü
koser házikoszt bentétkezésre és kihordásra olcsón kapható. Széchenyi ucca 18. Özv. Bleierné 3202

ÜZLETEK

Hentesnek,
mészárosnak szép nagy üzlethelyiség a Horthy-kórházzal szemben, Hasznai, azonnal kiadó. 3728

Kis
üzlethelyiség kiadó Weinberger László vizvezetékszerelőnél, Füvészkert ucca 5. 3954

Bolt,
legforgalmasabb központon (osztható!) azonnal kiadó. Csapó u. 19. 3996

KIADÓ LAKÁS

Egy
szép újonnan festett uccai szoba, konyha, fáskamara, mosóházzal csendes udvarban kiadó azonnal. — Apaffy ucca 20. 840

Lépcsőházi
különbejáratú csinosan bútorozott uccai szoba február 1-re kiadó. Nemzetőr ucca 3., balra. 3942

Három helyiségből
álló lakás csakis üzleti célra kiadó. Csapó ucca 10. sz.

Háromszobás
uccai másodemeleti lakás teljes komforttal kiadó. Azonnal beköltözhető. Értekezni házfelügyelőnél, — Simonffy ucca 13. sz. 3998

LAKÁST KERESŐK

Keresek
üzletnek kétszobás lakást mellékhelyiségekkel Széchenyi uccán, vagy környékén. Cim a kiadóhivatalban. 3990

ELADÁS

Faigalambok
túlszaporodás a helyszüke miatt mélyen le zárt árban eladók. Apaffy ucca 20. sz. 675

Asztalsparhelt,
szép, jókarban eladó. Kétmalom ucca 8., II. udvar. 3862

Két
vaskályha olcsón eladó József kir. herceg u. 42. alatt. 1013

Hálószoba,
antik szalon, konyha, gyermekágy eladó. Teleki u. 70. délelőtt 10—12-ig, délután 3—4-ig. 3988

Halló,
fehér 90.—, ebédlőkredenc, konyhakredenc, heneser, divány, iróasztal, toilett, más bútorok olcsón eladó. Hatvan 27. 3994

Kitünő autó
eladó. Csapó ucca 10. 4014

Kávé-
és mákdaráló, fedéllemez, fürdőkályha, szénkályha eladó. Hatvan u. 49. 3515

Bútor,
szabadkézi, kimondott jó diófalak olcsón eladó. — Deák Ferenc u. 10. asztalos. 3999

Uj
szmoking öltöny eladó. — Bardócz, Csapó u. 17., I. em. Szinházatjáró. 215

Eladó
barna tükrös ruhaszekrény és toilett tükör. Barna ucca 11. 214

MAKULATURA
kapható a kiadóhivatalban.

RADIÓ

1936-os típusú
rádiók és keveset használtakat legjutányosabban vásárolhat. Széchenyi u. 35., keresztépület. 3558

VÉTEL

Búzaaljat,
repcealjat, kőles keveréket megvételre keresek. Apaffy ucca 20 4294

Veszek,
eladok, és cserélek mindenfélé használt bútort. — Hivásra azonnal házhoz megyek. Hatvan 17. 3995

AJÁNLAT

Tűzifát szenet
Glück Ignácnál, a Faipar volt igazgatójánál olcsón vásárolhat. Telep: Híd ucca 14 szám (gázgyárral szemben). Telefon: 20—27.

Hó-
sárcipők javitását olcsón vállalom. Karsay József műszerész, Margit-fürdő mellett. 3411

Húsfüstölés
olcsón, pontosan, kifogástalanul, Teleki ucca 88 szám alatt. 2979

Uj üzlet!
Modern bútorokat adok régi bútoráért. Olcsó árak! Széchenyi ucca 6. 3895

Olcsó bor!
Kitünő minőségü egrigi fajborok már 44 fillértől kezdve literenként termelőnél. Péterfia 30. 3947

Ráfvasak,
tetőbádog, takaréktüzhelyek, singerendák kaphatók. Öcskavasat legmagasabb árban veszek. Fischer Csapó ucca 89. Telefon: 28-59. 1195

Bükkfa,
aprított P 3.35, tölgyfa, aprított P 3.20 mázsánként házhoz szállitva. Tuskó rendkivül olcsón. Fakereskedés, Hatvan u. 40. 3989

Ujlétai
sajáttermésü fajborok, — édeskés rizling 50, Delavir nemeskadar 56, zöldszilváni 66. Barna 10. 3951

OKTATÁS

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 8 pengőért csak felnőtteknek született német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Kossuth u. 41. 543

KÜLÖNFÉLE

Zsemleszínü vizsla
elveszett, Miki névre hallgat. Becsületes megtalálót jutalomban részesitjük a Debreceni Első Takarékpénztárban, vagy a ref. püspöki hivatalban. Baltazár Dezső.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.**
Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.**
Nyomatott: a **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.** körforgógépén.